

Najścisłej ucierpiało miasto Nashville, gdzie co najmniej 6 osób straciło życie, a 100 zabrało do szpitali. Wicher zburzył wiele domów w East Nashville. Dwa budynki w śródmieściu za-

COLUMBUS

1209-1213 Noble ul.

Tel. Bruns 2080

KILKA NASZYCH SPECJALNOŚCI NA CZWARTEK

CUKIER, 5 funtowy	22c
MASŁO, najlepsze	19 1/2c
JAŁO, świeże, Golden	15c
SMALC, najlepszej jakości	5 1/2c
PUDEŁKO	7 1/2c
SŁONINA, Banquet krajana	4 1/2c
1 1/2-funtowa paczka	16c
MIĘSO, Pet, Borden's albo Carnation, Wysoka	5c
PUDEŁKO	2 1/2c
MAKA, Gold Medal albo Cereola, 1-funtowy	5c
WORTCEK	2 1/2c
SEABRIDE	2 1/2c
CLEANSER	2 1/2c
MODRE DO	2 1/2c
BIELIZNY	2 1/2c
KAWA, Wyborna, Peaberry	18c
SNIDEPS CATSUP	9c
CIEMNA BUTELKA	9c
WIEŻANE JAKOBYNI	9c
2 PUDEŁKA	9c
LIBRY KISZONA KAPUSTA	6 1/2c
PUDEŁKO	6 1/2c

MUSLIN

Gruby niebieski 5c	
Muslin, jardi	5c
BROADCLOTH, 1 jard szerokości	8c
GRUBE BEZCIECZKI do kapteli	9c
Wielkość 18x36	9c
KOSZULE DO ROBOTY, meskie	39c
3/4 dobre szkiełki	39c
modre, po	39c
MESKIE SKARPEKCI grube bawełniane, para	5c

TRZEWIKI

Jeżeli potrzebujecie trzewików, zobaczcie nasze taniości.	
Zapraszamy do departamentu trzewików.	
RABATO DWA TRZEWIKÓW TERAZ PO 1/2 CENY.	

CICERO

Dziennik Chicagoski można nabyć w następujących miejscach: Kanikula, roznościel, 3232 So. 54th Ave.; w składzie pnr. 5108 W. 31sta ul.; w składzie Ligmanowskiego, pnr. 4900 — 30ta ul., gdzie również można podawać drobne ogłoszenia.

ZAPRAŚCIE NA POWODZĄ ZAPALENIE PŁC. Unikajcie zasłabienia przez regularne oczyszczanie płuc. Właściwe i skuteczne leki. Właściwe i skuteczne leki. Właściwe i skuteczne leki.

ODPOWIEDNI MODEL DLA MATRON.

ANNE ADAMS MODELKO 2396.

Zamówić można tylko w wielkościach 34, 36, 38, 40, 42 i 44. Na wielkość 36 potrzeba 3 1/2 jarda 39 calowej materii.

Prosimy przysłać PIĘTNASIE CENTÓW (15c) wraz z kuponem na którym należy wyraźnie wypisać imię i nazwisko, adres, numer fasonu i wielkość. Zamówienia przysłać na adres: Dziennik Chicagoski, 1455 W. Division St., Chicago, Ill. KATALOG MÓD, przedstawiający najnowsze fasony popularnych, sportowych i domowych sukien, damskiej bielizny, kosztuje tylko PIĘTNASIE CENTÓW. Katalog wraz z jednym modelem DWADZIEŚCIA PIĘĆ CENTÓW.

Wszelkie w Dzienniku Chicagoskim podane modelka rozsyłamy na żądanie za nadesłaniem 15 centów w srebrze lub znaczkach pocztowych i wypełnieniem poniższego kuponu:

PROSZĘ O NADESŁANIE MODELKA

Nr. ....

Wielkość .....

Imię i Nazwisko .....

Adres .....

Miasto .....

Z HAWTHORNE -- CICERO

X. Henryk Piepenkötter asystent pracujący w parafii Matki Boskiej Częstochowskiej, — święcić będzie w dniu jutrzejszym piętnastoletnie swego kapłaństwa. Konfratry i przyjaciele niezawodnie składają mu będą serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności, by jak dotąd tak i nadal gorliwie pracował na chwałę Bożą i pożytek dusz, i ażeby doczekał się srebrnego jubileuszu kapłańskiego.

Według zapadłej uchwały na ostatnim posiedzeniu, odbędzie się obchód z okazji piętnastolecia organizowania Armii Polskiej, urządzony pod egidą Towarzystwa Sokół Polski im. A. Adama Osieńskiego, gr. 825 Z. N. P. Gniazda 49-go. Obchód odbędzie się w niedzielę, dnia 9go kwietnia, w sali własnej. Wybrany w tej sprawie komitet stanowią: p. St. Sikora, p. J. Jankowski, p. H. Sikora, p. Helena Szulcowska, p. Wacław Hojnicki, p. Stanisław Ładnicki i p. Wanda Obodzińska. Wykonany bezprzebieżnie zostanie piękny i zajmujący program treści patriotycznej.

W przyszłą niedzielę, dnia 19go marca, przypada św. Józefa, Obl. Najśw. Marii Panny. Wielu Józefów w Hawthorne-Cicero obchodzić będzie swoje imieniny. Wobec tego, wszystkim przyszło niedzielnym solemnizantom, z powinszowaniem imieniem.

Jutro, w czwartek, w sali Community House, o godzinie 8ej wieczorem, odbędzie się posiedzenie Centrali Polskich Towarzystw i Organizacji w Cicero. Delegaci są jak najusilniej proszeni o przybycie, gdyż są ważne sprawy niecierpiące zwłoki do załatwienia.

Dowiedujemy się z pewnych wiarygodnych źródeł, iż p. Stanisław W. Zienty, wysunięty

został jako kandydat na członka Wydziału Edukacyjnego, z dystryktu szkolnego no. 99 w Cicero.

W najbliższy piątek, dnia 17 b. m. odbędzie się posiedzenie Kółka Literacko Dramatycznego im. Jerzego Washingtona, w sali szkolnej. Wszyscy członkowie są proszeni o przybycie ze względu na ważność spraw bieżących na porządku dziennym do załatwienia.

Wczoraj rano odbył się z kościoła Matki Boskiej Częstochowskiej pogrzeb s. p. Franciszka Józwiak, którego Bóg powołał do wieczności. Po odprawionych ceremoniach liturgicznych, zwłoki zmarłego przewieziono do cmentarza Zmartwychwstania Pańskiego i złożono na wieczny spoczynek.

Do Komunii św. Wielkanocnej w przyszłą niedzielę, dnia 19go marca, na Mszy św. o godzinie 7:30 rano, w parafii Matki Boskiej Częstochowskiej, przystąpią następujący towarzysze: Tow. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, gr. 328 Z. P. R. K., Tow. św. Józefa, gr. 544 Z. P. R. K. i Tow. św. Anny, gr. 573 Z. P. R. K. Do spowiedzi przyjdą w sobotę.

Z przyjemnością stwierdzamy, iż w parafii św. Walentego, w Grant Works założono Tow. Najśw. Imienia Jezus, które jest nowym dodatkowym oddziałem już istniejących w parafiiach tutejszych. Zorganizowaniem tegoż zrzeszenia ściśle kościelnego, zajął się X. Wincenty Nowakowski. Pierwsze posiedzenie odbyło się w ubiegłą niedzielę. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, iż nowo powołane do życia zrzeszenie, pod sztandarem Imienia Jezus, będzie rozwijało się i rosło na chwałę Bożą i pożytek duchowny członków do należących.

Do Komunii św. Wielkanocnej w parafii św. Walentego, w Grant Works, w przyszłą niedzielę, dnia 19go marca, na Mszy św. o godzinie 7:30 rano, przystąpi Tow. św. Jadwigi. Do spowiedzi przyjdzie w sobotę.

Państwu Haroldowi i Helenie (z domu Sowa) Roberts'om, urodził się synek, któremu na chrzcie św. dano imię Donald. Rodzicami chrzestnymi byli Jan Tarba i Marja Sowa. Chrzestniemowicą odbył się w kościele św. Walentego.

Z kościoła Matki Boskiej Częstochowskiej odbył się przed paru dniami pogrzeb s. p. Wojciecha Lewandowskiego, zam. pnr. 5020 W. 31 ul. Po odprawionych ceremoniach liturgicznych, zwłoki zmarłego przewieziono na cmentarz św. Wojciecha i złożono na wieczny spoczynek. S. p. Wojciecha Lewandowskiego był w podeszłym wieku. Był członkiem Tow. Matki Boskiej Szkaplerznej, gr. 124 Unji Polskiej.

W domu pp. Artura i Genowefy Detli zapanowała niezmierna radość z powodu przyjścia na świat synka, któremu na chrzcie św. dano imię Edwin Gerald. Chrzestnymi byli Jan Jabłoński i Cecylja Mientkiewicz. Chrzest odbył się w kościele Matki Boskiej Częstochowskiej.

Odbył się z kościoła św. Wa-

THE OLD HOME TOWN

lentego pogrzeb s. p. Stanisława Świerczyńskiego, zam. pnr. 1809 So. 51 ave. Zwłoki po odprawionych ceremoniach liturgicznych przewieziono do cmentarza św. Wojciecha i złożono na wieczny spoczynek.

W parafii Matki Boskiej Częstochowskiej odbędzie się następujące posiedzenie towarzyszy następujących: — dzisiaj Tow. św. Franciszki, gr. 799 Z. N. P., Tow. Ks. Augustyna Kordeckiego, Z. N. P.; w niedzielę, Placówka nr. 10 im. Tadeusza Kościuszki; Tow. św. Michała Archaniola, gr. 307 Z. P. R. K. i Tow. Dzieci Marii; we wtorek, 21-go b. m. Tow. św. Teresy od Dzieciątka Jezus, gr. 380 Unji Pol. i Tow. Echo Wolności, gr. 43 Z. P. A. — Posiedzenia w Grant Works; w parafii św. Walentego: dzisiaj Tow. Kawalerji Polskiej i Tow. Orzeł Biały; w sobotę, Weterani z Posterunku Wilsona; w poniedziałek, d. 20go b. m. Tow. św. Bernarda; we wtorek, dnia 21 b. m. Klub Jutrzenka Niewiast.

Odbyło się posiedzenie Centrali Polskich Towarzystw i Organizacji w Cicero, w sali Community House. Przewodził Kaz. Celmer. Z powodu nieobecności sekretarza p. P. Książkiewicza, miejsce jego zajął p. L. C. Poprawski. Po odczytaniu listy delegatów i nowych delegatów do Centrali przystąpił, odczytany został protokół z ostatniego posiedzenia. Po czym były szef policji Marcin Wojciechowski podzi-

CO JEST POWODEM NIEPOROZUMIENIA WŚRÓD NASZYCH W MIASTECZKU CICERO?

Oburzeni Protestują i Mają Do Tego Powód.

Kółko Literacko - Dramatyczne im. Jerzego Washingtona w miasteczku Cicero, w 200tą rocznicę urodzin Jerzego Washingtona oraz w celu oddania czci dwóm bohaterom polskim, Tadeuszowi Kościuszce i Kazimierzowi Pułaskiemu, urządziło manifestację w jednej ze sal miejscowych.

Życzeniem komitetu było, aby wszystkie towarzystwa brały udział, dlatego wysłano do wszystkich w Cicero towarzystw, grup i gmin zaproszenia. Zaproszono także Harcerstwo Z. N. P., jak i też działkę Sokół, z Gniazda 49go im. A. Osieńskiego. Niestety, nie udało się, że na przeszkodzie stanął niejaki p. L. Poprawski, reprezentant Dziennika Związkowego na Cicero i okolice.

MOBILIZACJA W PERU.

Rekruci, którzy się zaciągali do armji peruwiańskiej do wojny z Kolumbią, odbywają ćwiczenia w obozie w Lima, w przygotowaniu do udania się na front w okolicy spornego terytorjum Lelajcy.

Z JADWIGOWA.

Przy licznych udziale czcicielki odprawiła się codziennie Nowenna do św. Józefa. Suma każdego dnia z kazaniem o 9tej rano, a wieczorem o 7:15 Gorzkie Żale, kazanie i błogosławieństwo Najśw. Sakramentem.

Dzisiaj wieczorem przyjdą do spowiedzi wielkanocnej Niewiasty Różańcowe, a jutro na Mszy św. o godzinie 9ej rano, przystąpią wspólnie do Komunii św.

Kto pragnie zobaczyć kawał wsi polskiej, przysłuchać się zajmującej treści sztuki ludowej p. t. "Zagroda Sobkowa, czyli Córka Podpalacza", a przytem spędzić wieczór niedzieli palmowej, 9go kwietnia w sposób godziwy i przyjemny, ten niech postara się o bilet na to przedstawienie, które urządził sympatyczny Tow. Pomocnicze Pań św. Józefa przy Nowicjacie Księżej Zmartwychwstańców. — Przedstawienie odbędzie się w sali parafialnej. Bilety nabyć można na plebanji.

W czwartek, dnia 30go marca, w sali parafialnej, odbędzie się zabawa kostkowa Niewiast Apostolstwa Modlitwy, do której czynione są skrzętnie przygotowania.

We wszystkie niedziele zbierana jest ofiara na biednych w parafii, za których odprawia się Msza św. w ostatnią niedzielę każdego miesiąca.

W czwartek, dnia 23go marca, w sali parafialnej, będą wyświetlane obrazy Męki Pańskiej p. t. "King of Kings", z którego to przedstawienia cały dochód przeznaczony jest na korzyść parafii.

NOTATKI OSOBISTE

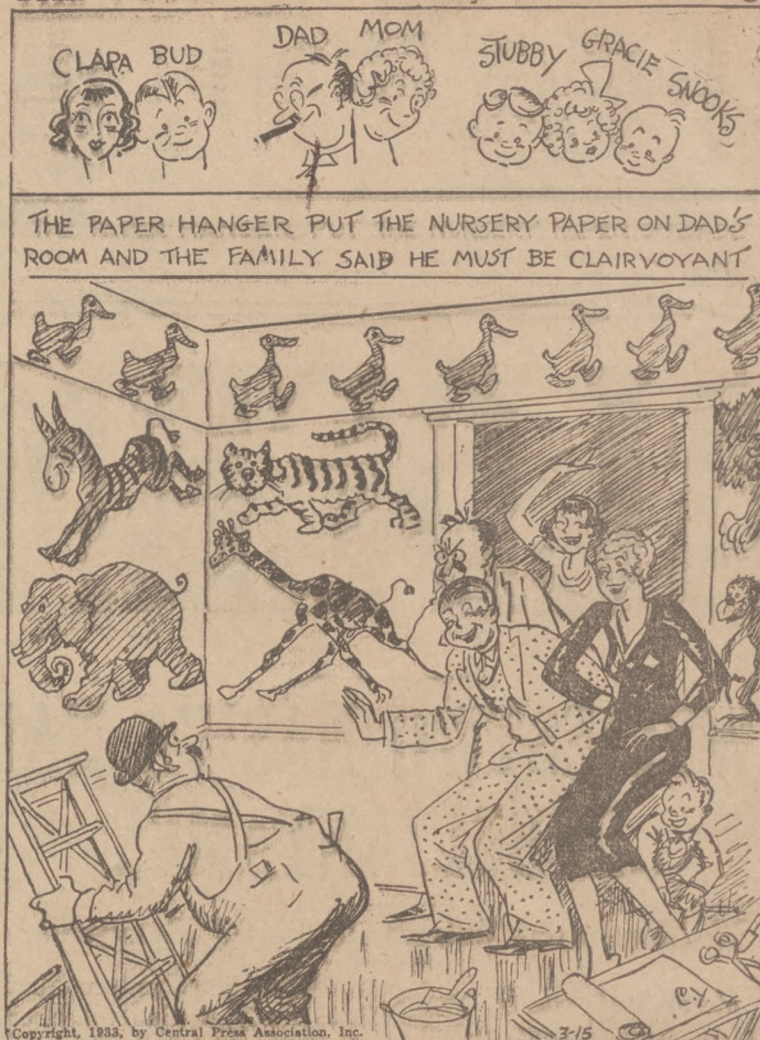
Wczoraj po południu, pociągiem kolei New York Central pani Juljanna Krupa zam. pnr. 2223 N. Hoyne Ave., wyjechała do miasta Buffalo, N. Y. w celu wzięcia udziału w pogrzebie swej bratowej s. p. Heleny Borowskiej, która pojechała się z tym światem w minioną niedzielę. Pani Krupa powróci do piekarskich domowych zawodów z początkiem przyszłego tygodnia.

OGŁASZAJCIE SIĘ W DZIENNIKU CHICAGOSKIM. Reklama jest podstawą licznych przedsiębiorstw amerykańskich, więc i przemysłowiec polski dobrze zrobi jeżeli stale reklamować będzie swój interes w "DZIENNIKU CHICAGOSKIM."

stąpiono przeciwko takiemu postąpieniu p. Poprawskiego i zwrócono się do zarządu Związku Narodowego Polskiego, aby temu racjonalnie zwrócić uwagę na jego niebraterskie postąpienie. Komitet protestujących rodaków i rodaczek w Cicero przedstawiają: panowie Jan Skowronski, J. Oldakowski, P. Kościak, Jakób Wróbel, P. Pietras, K. Wiśniewski i pani Elżbieta Olszewska.

THE TUTTS

By Crawford Young

Powiaty Będą Musiały Same Sobie Radzić po Dniu 1szym Kwietnia.

Na Stan Illinois Pozostaje Tylko \$261,379 Dla Biednych Rodzin.

Wszystkie powiaty w stanie Illinois po dniu 1ym kwietnia same będą musiały sobie radzić, jak przysięść z pomocą biednym rodzinom, dotkniętym obecnym bezrobociem i nędzą. Listownie powiadomiono już przewodniczących powiatowych, że fundusze znajdują się już na wyczerpaniu. O tem donosi Wilfred S. Reynolds, sekretarz wykonawczy Stanowej Komisji Zapomogowej (Illinois Emergency Relief Commission).

Pan Reynolds podaje, że stan Illinois ma do dostania tylko \$261,379 z funduszu w sumie \$45,000,000 wyznaczonego na ten stan według prawa z roku 1932 i że pomoc dla biednych ze strony rządu federalnego musi przysięść przez przeprowadzenie nowych praw, jakie przeprowadzone mogą być na obecnej specjalnej sesji Kongresu.

"W Legislaturze stanu Illinois znajduje się obecnie bil nakładający 3 procent podatku z sprzedaży w całym stanie na niesienie pomocy biednym. Bil ten już zatwierdził Senat stanowy, a kiedy to uczyni Legislatura na razie nie wiadomo. Jeśli w bieżącym miesiącu bil ten zostanie prawem, podatek ze sprzedaży kolektowany będzie już od dnia 1go kwietnia, ale pierwsza część tego na cele zapomogowe otrzymana będzie przez powiaty nie przed jak 15go maja. A więc na tem polegać nie można na razie, powiaty w całym stanie będą musiały się teraz zabrać do roboty, aby mieć fundusze po dniu 1go kwietnia dla biednych.

Policja aresztowała w New Yorku trzech mężczyzn, którzy rozdawali ulotki, podpisane "Partja komunistyczna w New Yorku", wzywające drobnych depozytów, robotników i profesjonalistów do wyciągania wszystkich depozytów z banków. Oskarżono ich o pogwałcenie prawa, które zabrania aktów zagrażających naruszeniu spokoju publicznego.

— Biura Konsulatu Rzeczypospolitej Polskiej w Chicago mieszczą się pnr. 1500 N. Dearborn Parkway.

SZLAKIEM TRZESIENIA ZIEMI.

Budynek Continental Baking Co. w Long Beach, Cal., po katastrofalnym trzęsieniu ziemi. Dwaście osób było w budynku w chwili, kiedy się zaczął walić, ale tylko dwie z nich zostały pokaleczone. (Kliska Acme.)

PADEREWSKI

Człowiek Wielkiej Pracy i Wielkiego Serca
Geniusz Muzyczny i Twórca Państwa

napisał
Dr. Józef Orłowski

TOM TRZECI.

Rok Rządów Paderewskiego
w Polsce.

XVII.
PADEREWSKIEGO TRUDNOŚCI NA WEWNĄTRZ.
(Ciąg dalszy)

A.
Wrażenie mowy Paderewskiego o stosunkach
wewnętrznych kraju.

Wspomniała mowa Paderewskiego, która w drugiej swej przyczynie przez nas części tak gruntownie i otwarcie przedstawiała Sejmowi wewnętrzne stosunki, prądy i zadania na tem polu w najbliższej przyszłości, sprawiła w całej Polsce ogromne wrażenie i gdyby dyskusja nad nią bezwzględnie była przeprowadzona, zakończyłaby się niewątpliwie uchwaleniem votum zaufania dla Paderewskiego.

Leżało to niewątpliwie w interesie Polski, gdyż w sprawie Śląskiej, Gdańskiej i Galicji Wschodniej i wobec niezadowolonych jeszcze definitywnie granic wschodnich, Paderewskiego osobista interwencja była konieczna i w Paryżu liczone się z jego rytmicznym przyjazdem.

Sejm miał obowiązek przez votum zaufania dla Paderewskiego stanowisko jego we wszystkich tych sprawach wzmocnić i w polskich kołach politycznych zdawało sobie z tego sprawę.

Ale, jak już poprzednio zaznaczyliśmy, od chwili, gdy Paderewski przywołał Polskę Traktat Wersalski, stronnictwa, które reprezentował przed objęciem przez Paderewskiego rządu w Polsce, gabinet Moraczewskiego i pewne niezadowolone ambicje w stronnictwie chłopów, miały na oku upragnione swe szanse dorwania się do władzy, aby umocnić przez to swoje wpływy i stworzyć podkład dla partyjnych swych dążeń reformatorskich.

Jakkolwiek było w tem, wobec Paderewskiego, wiele niedziwności, a wobec żywotnych interesów Polski storkość więcej lekkomyślności, zaś na ogół sporo bardziej jaskrawej demagogii, w zakusach tych zgubnego partyjnicztwa w kołach naczelnika państwa podówczas nie dostrzeżono.

Typowe!!! Naczelnik Państwa do partyjnicztwa organizował, a potem nie dostrzegał go.

Prostolinijność Paderewskiego z racji pewnych coraz jaśniejszej w umyśle Piłsudskiego krystalizujących się planów w polityce jego wschodniej, bardzo mu niedogadzała, a nietylko w jego umyśle, ale także u kilku innych osobistości wybitniejszych w kraju, autorytet, jakim Paderewski wśród mężów stanu w Ameryce i na zachodzie Europy się cieszył i wzmagające się uznanie i zaufanie dla niego w Polsce, uważane były za przeszkodę w poprowadzeniu Polski po linii Piłsudskiego i jego zwolenników i znacznie więcej na lewo, jak Polska podówczas wytrzymała mogła, lub też z zawiązaniami oczami na prawo, jak inni pragnęli.

Nie brano, niestety, wcale pod uwagę, że Polska po półtora wiekowej niewoli znowu do rodziny wolnych narodów została przyjęta, wobec starszych w tej rodzinie światowych potęg i odrzodzieli swoich do godnej skromności w przystosowaniu się do ich światopoglądów była zobowiązana, i tego, który ich do tej rodziny wprowadził, pierwszego prezydenta rządu swego tej epoki, pilnie winna była w sprawie ułożenia swych stosunków na zewnątrz i wewnątrz, wyrozumieć i jasno przedstawić sobie: jakim to cudem szczęście i odrodzenie na nią spadło, jakie były w tem zamiary Aljantów i czego od niej, już wolnej i niepodległej, oczekiwać.

Najmniej skłonny był do zastanawiania się nad tem Piłsudski, gdyż marzył nieustannie o czemś nowem, o czemś całym swoim, o Polsce, która była jego wyłącznie tworem, odbiegającym od wszystkich koncepcji dotychczasowych, dominująca na całym północnym wschodzie, w stronnictwach, partjach, w wybitnych ludziach jemu ślepo poddana, a do stłumienia mniej lub więcej brutalnego, wyszydzenia i wydrwiania wszelkich innych dążeń, choćby nawet w osobach przyjaciół, z którymi od lat, od dziecka, pracował.

Ze wszystkich, których na drodze swojej spotkał, Paderewski imponował mu najwięcej zarówno kryształowym charakterem, jak i patriotyzmem, olbrzymią wiedzą, bystrością w ocenianiu ludzi i stosunków i pracą niezmierną i zdumiewającą, którą dźwigał się do zrozumienia podejmowanych zadań, zawsze z ujmującą i wszystkich serca zdobywającą dobrocią, pracą, której potęgą łamał trudności, przynosząc Ojczyźnie z wiarą skromnością odniesione zwycięstwa.

Piłsudski nie zawiodł się w nadziejach swoich, odwołując się do Paderewskiego w poważnej chwili, gdy wśród potęg aljantek zaczęły się już budzić poważne wątpliwości, czy można będzie Polskę, z polityką państw centralnych spętana, na wewnątrz rozkołowaną i przez niewiarygodne niesprawiedliwych niecierpionych w ramiona bolszewizmu najniebezpieczniej wtłaczana, do nowego życia podźwignąć, czy to może się w ogóle powieść i opłacić?

Paderewski stanął do wielkiego dzieła ratowania Ojczyzny już nad przepaścią stojąc, nie usuwając Piłsudskiego, choć mógł być o to się pokusić, nie stawiając żadnych ze swej strony warunków, z góry na niewdzięczność najczarniejszą przygotowany, gdyż nie mógł nie wiedzieć, w jaki to sposób Piłsudski bierze się do współpracy ramię przy ramieniu, jak on mu z niewiele wyjątkami sobie tylko oddanych ludzi, nie zawsze na dane stanowiskach odpowiednich, do rządu wprowadza i jak go we wszystkim krępuje.

Piłsudski rozumiał i niewątpliwie oceniał, że Paderewski podjął się w tych warunkach ciężkiego zadania, głównie dlatego, że pragnął ratować Polskę, innego punktu wyjścia nie miał, gdyż konferencja pokojowa w Wersalu obrady swoje już zaczynała i przed Polską stało nieubłagane hamletowskie: być albo nie być?

Piłsudski jedynie w partii swojej miał wówczas autorytet, w Polsce na ogół biorąc nie był jeszcze wówczas znany i nie miał powszechnego zaufania, prócz Daszyńskiego, nie miał przy sobie żadnego wybitniejszego polityka, nie miał żadnej możliwości zbliżenia się do Aljantów, jak przez grupę posłów socjalistycznych w Paryżu, ale to wobec innych potęg aljantek wystarczającą nie mogło być rekomendacją, przelanie zaś na

niego władzy przez Radę Regencyjną, poczytanem było w miarodajnych kołach paryskich za stwierdzenie przynależności Polski w dalszym ciągu do grupy państw centralnych.

Paderewskiego autorytet wobec Ameryki i Aljantów to wszystko pokrył i zasłonił. Był on wówczas zanadto silną, wybitną i powszechnie szanowaną osobistością, aby podnieść się miał głos przeciw Polsce, na której czele on stał, a socjalistyczni posłowie francuscy złagodzili swoje opozycyjne wobec ministra spraw zagranicznych Pichona w sprawie polskiej stanowisko, gdy dostrzegli w zespoleniu się Paderewskiego z Piłsudskim niezwykłą zręczność nowego prezydenta rządu w Polsce w nakreśleniu wytycznej linii wobec Francji i Aljantów.

Paderewski stawiając przed oblicze Konferencji pokojowej obraz Polski całej, zespolonej na wewnątrz i z polityką Aljantów złączonej, podnosił tem samym Piłsudskiego ze stanowiska szefa niezbitych na zachodzie widzianej, dotąd zawsze proaustrjackiej, partii socjalistycznej do godności naczelnika polskiego państwa. Legjony z wojska posiłkowego państw centralnych do znaczenia polskiej armii narodowej, a dla Polski gdy pozyskał uznanie państw aljantek dla swego rządu, stanowisko "Narodu Sprzymierzonego."

Do tych Paderewskiego czynów, szybko po sobie następujących, przylżyło się w niedługim czasie poprawne i sprawne przeprowadzenie wyborów w Polsce do Sejmu Konstytucyjnego i zaraz na pierwszej sesji sejmowej uchwalenie powszechnego do armji poboru.

W Polsce nie zdawano sobie sprawy z doniosłości tych wypadków, gdyż Paderewski ani podówczas, ani w ciągu całego swego urzędowania nie miał własnej w Polsce prasy, a prasa prorożadą była w gruncie rzeczy prasa Piłsudskiego i jego chwałę służyła, zapisując na jego rachunek wszystkie te dzieła Paderewskiego.

Z drugiej strony prasa wszechpolska nie była zadowolona, że Piłsudski stosunkowo znacznie wyrósł, podczas gdy Dmowski, który był jej drogowskazem nie wypłynął do owych dni w tym samym choćby stopniu mimo zasłużonych prac w Paryżu na rzecz akcji niepodległościowej zapobiegliwie z Polskim Komitetem Narodowym prowadzonej.

Prasa wszechpolska nie doceniała dwóch decydujących w polskim zagadnieniu narodowym wypadków, a w szczególności, że wszystko niemal byłoby stracone lub przynajmniej w niebawmy sposób w Paryżu utrudnione, gdyby nie akcja przez Paderewskiego w Polsce podjęta, i że Paderewskiemu zawdzięczał Polski Komitet Narodowy uznanie swe przez legalnie ustanowiony rząd w Polsce i mandat do reprezentacji interesów Polski wobec konferencji pokojowej.

Komitet Paryski nie brał pod uwagę, że samo przeferowanie uznania dla tego Komitetu, było niezmiernie trudnem, gdyż mimo wzmożenia go własnymi przedstawicielami, Piłsudski rozumiał dobrze, że na Komitet Paryski mógł mieć wpływ jedynie przez Paderewskiego, podczas gdy on raczej pragnął mieć w rzeczach odbudowy Polski wpływ decydujący i wyłączny. Pisma jego kierunku w Polsce podjęły też z miejsca podjazdową przeciw Paderewskiemu wojnę, a pisma jego przyjaźni w Ameryce w orgji nieustannych i bezpodstawnych na Paderewskiego napaści, przeszły wszelkie granice politycznej rozważności i uczciwości i zagrażały i rozbijały lojalną dla Ojczyzny pomoc Wychodźców.

W tych warunkach przeprowadził Paderewski największe dzieło swego życia, a to przyznaniu Polsce przez Traktat Wersalski w bardzo szerokim zakresie ziem z nią zespolonych i pełnej Niepodległości jako samodzielnego, narodowego polskiego państwa.

Zasługę w tem dzielił z nim Roman Dmowski, który też wspólnie z Paderewskim w dniu 28 czerwca 1919 r. Traktat Wersalski, ten "Magnam Cartam Poloniae" podpisał.

Ale było to już czemś więcej jak niecierpliwość wśród najbliższych przyjaciół Piłsudskiego wytrzymała mogła, zwłaszcza, że to były karty, których niepodobna było z historii wojny światowej i historii odrodzenia Polski wydrzeć.

Daszyński także się niecierpliwił, gdyż uważał, że już czas nadszedł podzielić się władzą z Piłsudskim i oddając mu armję, wziąć się do struktury państwa na wewnątrz. Daszyński miał już w Ameryce opinię wyrobioną parlamentarzysty i czuł się na tem polu od samego Piłsudskiego znacznie silniejszym i pewniejszym siebie. Witos, przywódca ludowego stronnictwa "Piastu" widząc w Sejmie przeważającą liczbę posłów włościańskich, pragnął także przyjąć do steru.

Paderewski wobec tych dążeń i planów najwyraźniejszą był przeszkodą. W owych kołach władzy upragnionych głośno mówiono: — Stworzył Polskę, dokonując olbrzymiego dzieła — niechaj już pójdzie z wielkim honorem ustępując i pozostawi im wolne ręce do działania według ich pojęć i dążeń.

Czekano jeszcze tylko na podpisanie traktatu w St. Germain, a gdy Paderewski z tym traktatem do Polski powrócił i w dniu 12 listopada 1919 r. Sejmowi go przedłożył, zaczęła się zaraz przeciw niemu zawiązać kampania owych trzech zakonspirowanych czynników o wydarcie z jego rąk władzy i zniewolenie go do ustąpienia z posterunku, na którym tyle dobrego dla Polski zdziałał.

(Ciąg dalszy nastąpi)

(Copyright: Text and Illustrations: by H. T. Beckert, Chicago, Ill.) 1932

KOSZARY NA KUBIE WYSADZONE W POWIETRZE; 12 ZABITYCH.

Teror wzmagają się w całym kraju.

Hawana, Kuba, 15. marca. — „Podziemna rewolucja”, która tli się od dłuższego czasu na Kubie, wybuchła onegdaj jasnym płomieniem w co najmniej sześciu różnych miejscowościach rozrzuconych po całej wyspie.

W Santa Clara, stolicy prowincji tejże nazwy, cztery bomby, po jednej w każdym narożniku, eksplodowały i zdemolowały koszary wojskowe. — Dwóch oficerów i dziesięciu żoł-

nierzy zostało zabitych, a wielu innych pokaleczonych.

Ogień, jaki nastąpił po eksplozjach, groził zniszczeniem wielkiej części dzielnicy handlowej w mieście. Szkody szacuje się na około \$1,500,000.

Blisko Bayamo, w prowincji Oriente, wojska rządowe rozbiły oddział rebeliantów zadając im ciężkie straty.

Rozruchy wybuchły również w Mariel i Cabanas, jednak szczegółów brak. Słysz się, że majorzy tych miast opuszczają swoje posterunki i prowadzą

"Cztery Karty z Życia Rodziny Ogórków".

Wielkie zainteresowanie wzbudził tytuł sztuki pióra Anny Pedicini, którą odegrają znani nasi artyści w Audytorjum św. Trójcy w niedzielę, dnia 19go marca. Tytuł brzmi: „Cztery karty z życia Rodziny Ogórków”. Co znaczą Cztery Karty? Otóż kto słuchał Obrazków z życia Rodziny Ogórków na godzinie Rittera (a niema takich coby nie słuchał) to wie o czem mowa. Historia ta, jest wzięta z życia polskiego emigranta, który się w Ameryce dobrze zaklimatyzował, choćby racją kilkunastoletniego tu pobytu. Ojciec rodziny, chłop dobroduśny, chodzi do pracy, chwali Boga, oddaje pejdę, rzadko domowe i wychowanie dzieci całkowicie swojej żonie, podnosząc głos tylko tam, gdzie widzi konieczną tego potrzebę i jest z życia zupełnie zadowolony. Żona zaś jego pochłonięta jest tak całkowicie drobnymi troskami codziennego życia i aspiracjami syna i córki, że nie myśli o niczem innem, i świat jej zamyka się w czterech pokojach ich mieszkanka.

Pierwsza karta w tej sztuce zatytułowana jest: „Wieczór domowy” i jest oddany z precyzyjną wiernością w każdym szczegółu. W drugiej karcie będziemy świadkami dramatowi sercu, bo czy było kiedy młode serce, które nie porzuciło dramatu — cichy czy rozgłosny ale zawsze niemniej bolesny? Trzecia karta przedstawi nam „Surprise Party” jaką ojcu urządziła cicha kochająca go rodzina. Czem się kończy Surprise Party? Naturalnie, nie spodzianką!... Zaś czwarta karta rozwinięciem obrazek rzewny choć bardzo wesoły — jak się Ogórkowie wybierają na wizytę do Polski... Cztery obrazki narysowane tak wiernie, że wprost kawałek życia przeniesione na scenę. Dla młodych i starych, dla dzieci i rodziców jest niebywała sposobność spędzić kilka godzin mile i bardzo wesoło. W roli Phyllis wystąpi znana nader sympatyczna artystka Wanda Szponder Lysakowska.

W sklepie.

Klientka: — Owszem, nawet podobna mi się ten kolor, ale to lichej materiał; wolałabym coś droższego.

Sprzedawca: — Żałuję, lecz innego towaru nie mamy na składzie; pomówię z pryncypałem, może na tym podniesie cenę.

25 Lat Doświadczenia.
Dopasowanie Okularów
Dr. John J. Smetana
OPTOMETRYST
1801 S. Ashland Ave., róg 18th St.
Codziennie od 9 rano do 5 wiecz.

WIFE PRESERVERS

A pinch of salt in whipped cream destroys any flat taste.

SEZ YOU Answers

1. False. African peasant. 2. False. Cabbage. 3. True. 4. True. 5. False. Before or against. 6. False. Every 5th year. 7. True. 8. True. 9. False. Virginia. 10. True.

zbrojne grupy na północne wybrzeże, gdzie ekspedycyjne siły rewolucyjne mają niedługo lądować.

W Hawanie, kapitan policji zginął od kul zamachowców, a towarzyszący mu porucznik i dwaj patrolowi odnieśli ciężkie rany. W godzinę później, ciała dwóch studentów, aresztowanych w zwiazku z zabójstwem kapłana policji, znaleziono wiszące na drzewach palmowych pod Hawaną. Zwłoki były podziurawione kulami. Policja drogowa mówiła, że studenci próbowali uciec i donieśli ich kule ścigających.

Piętnastu domniemyanych terrorystów aresztowano w zwiazku z eksplozją bomby, która zabiła dwóch ludzi i pokaleczyła kilku innych.

SKOŃCZYŁO SIĘ „B. O.” — Zuzia ustępuje!

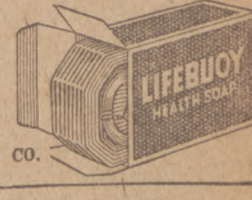
A WIEC ZUZIA ZARECZONA... I TO Z NIMI! TAK, COKOLWIEK ZASZŁO NIEDZYS NIMI, JUŻ JAKOŚ SIĘ ZAGADZIŁO. TACY SA OBOJE SZCZĘŚLIWI.

Aby się „wszystko dobrze skończyło” — ZAKOŃCZCIE „B. O.”

JESLI chcecie mieć powodzenie w miłości, w interesie, nie naradzajcie się na ten błęd nie do wybaczenia — „B. O.” (woń ciała). Zwłaszcza teraz, kiedy cieplej odzied i rozstrzaśniete powieże zwiększają niebezpieczeństwo urażenia. Używajcie stale Lifebuoy w kąpielach. Jego miła, znikająca woń, zdrowa woń młodej Wani: „To nie znikająca woń toaletowa!” Lifebuoy otacza Was dodatkową opieką. Jego białe, obfite, wnikające mydło oczyszczają i odwadniają pory — kładą skutecznie koniec „B. O.”. Pomagają chronić zdrowie usuwając zarazki z rąk.

Nowa piękność dla Waszej skóry.
Zapachnie świeżością mydła Lifebuoy uwalniają delikatnie pory od zatykających je nieczystości — odświeżają martwą skórę, nadając zdrowe ramiona. Przyjmijcie od dziś Lifebuoy za swoje mydło.
WYTWÓR LEVER BROTHERS CO.

O KATEDRY POLSKIE W UCZELNIACH AMERYKAŃSKICH I WSPÓLNY FRONT.

Akcja wśród parafii spotyka się z zainteresowaniem i entuzjazmem. Gdy w ub. piątek wieczorem Korpus Pomocniczy obradował w kwatery pod przewodnictwem prezesa panny A. Wisła, a po wysłuchaniu przemówienia adw. W. Zygmunta, wybrał komitet, do którego weszli: p. A. Wisła, przewodniczący; p. A. Ludkowska, wiceprzewodnicząca; p. K. Podgórska, sekret. — W Congress hotelu 500 panienek ćwiczyły się, zaprawiając się do występu baletowego, pod kierownictwem pani Boris i p. Edm. Odalskiego. Była to pierwsza zbiorowa próba i wypadła bardzo dobrze, — aż serce się radowało patrząc na tę grupę młodych dziewcząt, pełnych życia, zapału i szczerego zainteresowania się — każda chce przyjąć jakiś udział w widoku ludzkim urządzonym w dniu 22 lipca przez p. Edm. Odalskiego. Na zebraniu pań w kwatery reprezentowane były: Korpus Pom., Legjon Pań i „Kościuszkowski Unit.”

W sobotę po południu w lokalu Izby Adwokackiej, adw. Leon Nyka, adw. M. Kudlick, adw. W. Zygmunt, sędzia J. L. Lisack, sędzia M. Górski, Fil. Garbarek, F. Korniak, p. Ludwik Paczyński i Stan. Adamkiewicz, obradowali nad sprawą powołania do pracy wszystkich parafii, które przez swych delegatów mają być reprezentowane w komitetach „Tygodnia Polskiej Gościnności” na wystawie. Na tem zebraniu omawiano w jaki sposób powołanie będzie potworzyć komitety parafialne, — kogo powołać do pracy dzielnicowej etc.

W ub. niedzielę odbyło się zebranie reprezentantów organizacji, grupujących się przy parafii M. B. Czestochowskiej w Cicero, na którym w imieniu komitetu „Tygodnia Pol. Go-

ścinności” przemawiali: adw. M. Kudlick, St. Adamkiewicz i J. Roman. Zebraniu przewodniczył ob. Stanisław Dutkiewicz, sekretarzowała panna Helena Harast. — Do jakiego stopnia dzielnicia ta zainteresowała się sprawą udziału w wystawie, posłużyć może załączony poniżej spis towarzystw i zrzeszeń, jakie były na posiedzeniu tem reprezentowane, a mianowicie: Tow. św. Anny, Rycerzy M. B. Czestochowskiej, Kółko Literackie im. Washingtona, Dwór św. Łucji, T-wa. Dzieci Marii, św. Teresy, św. Agaty ZPRK, Dwór św. Kazimierza, Echo Wolności, Tow. Urszuli Kochanowskiej 110 ZNP, Tow. Polek św. Jadwigi, Placówka im. Tad. Kościuszki No. 10, Tow. M. B. Nieust. Pomocy, św. Michała Arch., M. B. Dobrej Rady, Korpus Pomocniczy, Tow. św. Franciszki, Tow. Sokołów im. Ad. Osńskiego, Chór św. Cecylii, Tow. Wolny Polak No. 1257 ZNP, św. Magdaleny, Tow. Leszka Białego No. 802 Unji Pol., Tow. św. Stanisława B. i M. No. 127 ZNP, św. Józefa, Kawaleria Polska, „Maciejewski Booster,” F. Karczyński, „Modern Woodmen of America,” „St. All's Club,” Klub

Posiedzenia w b. tygodniu.
Wtorek, godz. 7:30 zebranie w parafii św. Jadwigi.
Środa, godz. 8-ma w kwatery Tow. Chicago ZNP.
Czwartek, godz. 8-ma w kwatery reprezentantów parafii, które nie brały udziału w ostatnim posiedzeniu.

Piątek, godz. 8-ma w kwatery komitet sportowy (adw. T. Szmegalski).
Niedziela, godz. 2:30 po południu w kwatery urzędniczej pocztowej, (p. Jan Roman).

Poczta amerykańska ma obecnie przeszło \$800,000,000 wkładek oszczędnościowych.

Czemu to jest
Ze tyle rozmaitych chorób, które wprowadzili w zakłopotanie wielu słynnych lekarzy, znika pod wpływem zwykłego domowego lekarstwa, jakim jest
DRA. PIOTRA GOMOZO
Dlatego, że lekarstwo to dochodzi wprost do zarodka choroby, do nieczystości organizmu. Zrobione jest z czystych, zdrowych dających korzeni i ziół, a używane przez przeszło sto lat.
Nie jest to lekarstwo apteczne. Dostarczane wprost z laboratorium
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.
2501 Washington Blvd. CHICAGO, ILL.
(Dostarczane wolne od cla w Kanadzie.)

KONIEC PROHIBICJI STANOWEJ W ILLINOIS.

Gub. Henry Horner podpisuje w Springfield bile za odroczenie prawa prohibicji. Z tą chwilą, cała odpowiedzialność za wykonywanie prohibicji spada na władze federacyjne. P. Horner podpisał bile w obecności sekretarza stanowego Hughesa (z prawej) i swojego sekretarza O'Briena.

DZIENNIK CHICAGOSKI

THE POLISH DAILY NEWS

Issued every day except Sundays and Holidays.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt uroczystych.

TERMS OF SUBSCRIPTION

One year \$5.00
Six months 3.00
Three months 1.75
In Chicago by mail for 1 month ..... .85
To Europe for one year 8.00
To Canada for one year 5.00
All letters shall be addressed to

PRZEDPŁATA WYNOŚI

Rocznie \$5.00
Półrocznie 3.00
Kwartalnie 1.75
W Chicago pocztą miesięcznie ..... .85
Do Europy pocztą miesięcznie 8.00
Do Kanady pocztą miesięcznie 5.00
Wszelkie listy adresować należy:

THE POLISH PUBLISHING COMPANY

1455-57 West Division Street
CHICAGO, ILL.
Telefon Brunswick 7040.

Rzeczywistość w Polityce.

Gdy mowa o polityce, to zawsze mówimy także o liderach, gdyż bez liderów nie ma polityki. Powstaje jednak pytanie, kto jest liderem, względnie kto nim może być? Wszak nie ma szkoły kształcącej ludzi na liderów.

W naszych warunkach pojęcie lidera musi być dwójakie. W znaczeniu teoretycznym liderem będzie obywatel o wysokich osobistych przymiotach rozumu i serca, którego światopogląd, wysokie kwalifikacje moralne i etyczne tudzież głębokie doświadczenie życiowe — zniewalają współobywateli do uznania w nim przewodnika i zwracania się do niego z całym zaufaniem.

W znaczeniu politycznym (nie politycznym), liderem jest ten, kto najwięcej „dziabów” rozdać jest w stanie, kto zapewni maksimum korzyści materialnych dla przyjaciół swoich politycznych, oraz dla tych, których chce uczynić swoimi przyjaciółmi. Im więcej tych korzyści zapewnić może, im więcej „dziabów” rozda przyjaciółom swoim, tem większym liderem będzie i tem chętniej za takiego inni go uważać będą.

Gdy więc omawiamy politykę chicagowską i mówimy o liderach, to winniśmy mieć na myśli drugi typ lidera, nie pierwszy. Pierwszy to nie popłaz, pierwszy nie ma wśród polityków. Wszędzie jest typ drugi i ten fakt stanowi szczególniejszą cechę polityki — cechę, której nikomu lekceważyć nie wolno, jeśli naprawdę chce być czołowym w polityce, lub jeśli chce coś zdobyć dla siebie czy swoich. To się nazywa rzeczywistością polityczną, łatwo dostrzegalną na przykładach codziennych.

Obywatele polskiego pochodzenia zdaje się nigdy tej rzeczywistości nie doceniać w polityce skutkiem czego po dziś dzień nie mamy Polaka na urzędzie, któryby rozporządzał setkami „dziabów”, jak koroner pan Walsh, prokurator stanowy pan Courtney, klerk sądu okręgowego p. Conroy, członek wydziału dystryktu sanitarnego p. D. Horan, woźny sądów municypalnych p. A. Horan, klerk sądów municypalnych p. Gill, audytor stanowy p. Barrett, sekretarz stanu p. Hughes, pan Sweitzer, pan Whalen, pan McDonough...

Nie będziemy wyliczać dalej. Nadmieniamy tylko, że biura wymienionych panów mają od kilkudziesięciu do kilku tysięcy „dziabów”. I dodamy jeszcze, że wymienieni współobywatele nasi, ludzie zaci, są pochodzenia irlandzkiego, o których przywykło się mówić, że przed dwoma laty zostali złamani w polityce.

Gdy się ma na uwadze przytoczone fakty, to owo złamanie dziwnie wygląda. Jeszcze dziwniejsze się staje, gdy sobie u- przytomimy, że to wszystko działo się i stało się za zgodą zmarłego burmistrza Cermaka.

A teraz pomyślmy na chwilę, ile „dziabów” do rozporządzenia mają radcy nasi na urzędach? Po kilka zaledwie a i to nie mogą czy nie chcą nimi rozporządzać, tylko muszą słuchać rozkazów „bosów”. Tak się przynajmniej tłumaczą ci panowie, gdy odsyłają radoków swoich do komitetymanów a komitetymani do kapitałów precynktowych, a ci z powrotem do komitetymanów, wreszcie do komitetu patronażu.

Wolała „liderzy” nasi, że chcą uznania, ale to uznanie śni im się, jako uznanie dla siebie ośobiście, gdyż zazwyczaj dostają stanowisko, na którym nie zrobi nic mogą dla swego ogółu. Ogółowi cieszyć się każą, że oni, liderzy, dostali uznanie. Dlatego właśnie tak małe postępy robimy w polityce.

Mówimy o sobie, że jesteśmy w mieście pierwszą potęgą polityczną pod względem głosów i tak faktycznie jest, tylko że z tej potęgi inni korzystają, nie my. Inni, powiadamy, gdyż my oddajemy głosy za „dziabów”, otrzymywane nie od radoków, lecz od tych, którym chcemy się przeciwstawić. Działo się tak zawsze i dzieje się po dziś dzień.

Nie rzucamy kamieniem potępienia na tych radoków, któ-

rzy oddają głosy tym, od których korzyści mają, bo nie można, nie wolno żądać od Polaka głosu i poparcia dla Polaka wtedy, gdy tym głosującym obywatelom polskiego pochodzenia opiekuje się politykier pochodzenia irlandzkiego.

To jest rzeczywistość w polityce.

Czyżby Naprawdę „Zmierzch Hegemonji Amerykańskiej”?

W warszawskim „Kurjerze Porannym” znajdujemy interesujący artykuł wstępny zatytułowany „Szybki i nieunikniony zmierzch hegemonji amerykańskiej”, w którym autor komentuje ostatnie wydarzenia w Ameryce i wysnuwa z nich odpowiednie wnioski. Artykuł zdaje się być odbiciem ogólnych poglądów nie tylko polskich, ale europejskich, na obecne i przyszłe ukształtowanie się warunków gospodarczo-finansowych w Stanach Zjednoczonych, a zamyka się konkluzją, że czasy dawnej świetności Ameryki minęły bezpowrotnie. Najbliższe lata powinny nam przynieść odpowiedź, czy i o ile są trafne następujące spostrzeżenia zawarte w artykule:

„Ostatnie wydarzenia amerykańskie są cennym więcej niż zwykłymi krachami bankowymi. Są one dowodem rozprzeczania się całego dotychczasowego systemu ekonomicznego, objawem załamania się podstaw, na których opierało się życie gospodarcze i finansowe Stanów Zjednoczonych.

Bankructwo koncepcji amerykańskich, bankructwo metod amerykańskich, bankructwo systemu finansowego i handlowego, który Stany Zjednoczone wypracowały, zastosowały i starały się narzucić reszcie świata, groziło już oddawna. Jeżeli się udało je odwieść, to tylko dzięki działaniu całego zespołu czynników, w których powstaniu wojna i zwodnicze „konjunktury” powojenne najdonioślejszy miały udział.

Do ostatnich czasów mogło się zdawać, że depresja amerykańska jest uwarunkowana przez zjawiska przejściowe, będzie rezultatem niestabilizowania form życia powojennego, że z chwilą, gdy te zjawiska, dezorganizujące życie ekonomiczne Ameryki, tak jak dezorganizowały inne kraje, ustąpią miejsca „konjunkturze”, Stany Zjednoczone powrócą do dawnej świetności.

Dzisiaj utrwała się inne przekonanie. Źródła niedomagań amerykańskich zaczyna się upatrywać przedewszystkiem w samych Stanach Zjednoczonych, w organizacji ich przemysłu, w sposobach kierowania finansami publicznymi, w polityce handlowej — słowem w całokształcie warunków, które się składają na skomplikowany mechanizm życia gospodarczego.

Taki pogląd rozwijają w swoich analizach przesilenia amerykańskiego Robert C. Milikan i Stuart Chase; zwłaszcza ostatni w swej książce „The Nemesis of American Business” przytacza obfity materiał dokumentacyjny na poparcie twierdzenia, że w warunkach pomyślności Stanów Zjednoczonych jest istnienie ocalności nadzwyczajnych, że na podłożu stosunków normalnych system amerykański uniemożliwia sprawne funkcjonowanie organizmu gospodarczego.

Organizacja amerykańskiego systemu bankowego jest wadliwa. To, co Parker Gilbert stwierdził na podstawie analizy bankowości niemieckiej — zbyt wielka, nieusprawiedliwiona wielkością zawieranych transakcji handlowych, ilość instytucji bankowych — stosuje się z większą jeszcze skutecznością do Stanów Zjednoczonych. Krachy bankowe były zawsze, nawet w okresach pomyślności, niezmiernie częste w Ameryce. W roku 1923 załamało się 650 instytucji, w roku 1924—777, w roku 1925—812, w roku 1926—956 i t. d. Fuzje banków, stosowane na tak wielką skalę w Ameryce, są zwykłe podyktowane przez twarde konieczności, przez chęć zamaskowania niesolności instytucji.

Po wojnie bankowość amerykańska ruszyła na podbój Europy. We wszystkich niemal krajach otwierały się filje wielkich banków z New Yorku, z Chicago i t. d. Ale rezultaty tego najazdu były opłakane. Wszystkie bez wyjątku instytucje bankowe tego typu poniosły dotkliwe straty. Słabość techniki, naiwność koncepcji amerykańskich okazały się w całej pełni.

Bankierzy mogli się po niewczasie przekonać, jak niebezpieczne jest szafowanie kredytami, nie znajdującymi uzasadnienia w istotnych potrzebach gospodarczych. 8 miliardów marek „zainwestowanych” w samych tylko Niemczech — oto była cena, za jaką uświadomili sobie wartość przeszczerpienia na grunt europejski amerykańskich metod inwestowania kapitałów. W Ameryce jest reguła, że kredyty wyprzedzają produkcję. Tak np. pomiędzy rokiem 1919 a 1928 ilość środków płatniczych i kredytowych wzrosła o 60 proc., podczas gdy wzrost ogólnego natężenia handlowego wyraził się zaledwie cyfrą 24 proc. Ten jeden przykład, wybrany z tysiąca, potwierdza tę prawdę, że najisto-

niejszą funkcją amerykańskiego systemu bankowego jest finansowanie olbrzymiej spekulacji — spekulacji przemysłowej, rolnej i handlowej.

Pieniądże amerykańskie przyczyniły się do sztucznego wywołania potrzeb, ale nie mogły być na dłuższą metę rentowne, bo zastosowanie, jakie dla nich znalezione, nie było istotnie produkcyjne. Dzisiaj wierzyteli nie mogą płacić odsetek od wypozyczonych kapitałów. Pożyczki amerykańskie, udzielone Europie, straciły przeszło 50 proc. swej wartości, pożyczki udzielone Ameryce Południowej nie wyobrażają nawet czwartej części swej wartości nominalnej.

Amerykański system przemysłowy jest równie, jak handlowy, wadliwy, równie jak i tamten nacechowany megalomanią. System, zmuszający przedsiębiorstwa do odnawiania instalacji przed ich zamortyzowaniem, narzucający corocznie wydatki inwestycyjne, które przewyższają normalny dochód przedsiębiorstwa, system, wymagający nieustannego dopływu coraz nowych kapitałów — nosi w sobie zarodki katastrofy. Maszyna, która kreśli się coraz prędzej i produkuje coraz więcej, wymaga klienta, konsumującego również coraz prędzej i coraz więcej. Trzeba więc wzmacniać jego siłę nabywczą drogą powiększania jego zarobków. Jak skompensować sobie wynikający stąd wzrost kosztów? Oczywiście przez wzmoczenie rentowności przedsiębiorstwa, a to się nie da osiągnąć inaczej, jak przez dalsze powiększanie produkcji. Powstaje błędne koło. Produkcja masowa wywołuje zapaść konkurencji, która redukuje coraz bardziej zyski przedsiębiorstw, sprowadzając je do zera i to nawet w tych — rzadkich stosunkowo wypadkach, gdy dzięki udoskonaleniom technicznym i racjonalizacji udaje się skompensować całkowicie wzrost plac.

Wzrost plac nie stanowi lekarstwa na błędy systemu. Pomiedzy rokiem 1913 a 1929 zarobki robotnicze podniosły się o 103 proc., ale wzrost produkcji znacznie przewyższył tę cyfrę. Dzięki zastosowaniu udoskonalonych metod, przemysł osiągnął moc wytwórczą, przekraczającą wielokrotnie pojemność rynku amerykańskiego, a nieraz — światowego. Przemysł samochodowy wytwarza np. 8 milionów maszyn rocznie, kiedy konsumpcja światowa niezdolna jest wchłonąć nawet 6-ciu milionów. Moc wytwórcza fabryk obuwia odpowiada miliardowi par rocznie; w kraju niepodobna sprzedać nawet trzeciej części tej ilości. Przykłady podobne można mnożyć w nieskończoność. Istnieje więc w Ameryce poważna nadwyżka produkcji; nadwyżka to nie tylko zbędna, ale szkodliwa, bo rujnąca wartość produkcji potrzebnej.

Nienormalne warunki produkcji, wymiany i konsumcji, wśród których żyły Stany Zjednoczone, już nie istnieją. Znikły — i to nie tylko na czas trwania kryzysu. Stany Zjednoczone nie zdołają utrzymać swego zbyt wysokiego poziomu życia, jak nie zdołają utrzymać nadmiaru swych instalacji przemysłowych, na których zbudowały swój sztuczny dobrobyt. Znaczna, bardzo znaczna część tych instalacji jest zbędna i szkodliwa. Będzie musiała ulec zniszczeniu tak, jak zniszczeniu ulegną ipso facto miljardy kapitałów fikcyjnych.

Ere supracacji ekonomicznej i finansowej Stanów Zjednoczonych można uważać za zamkniętą.”

CO ROBIĆ?

(Nowy Świat w New Yorku).

Ostatnie bardziej jaskrawe niż tragiczne wypadki w Ameryce zaskoczyły tylko tych, którzy karmili się optymizmem i zamykali oczy na skutki kryzysu. Podobnie jak na całym świecie się dzieje tak i w Ameryce zachwiała się poważnie ta klasa, która najwięcej posiada, a odetchnęła względnie klasa najmniej zamożna.

Wszak nie było tajemnicą, że żyłszy od dłuższego czasu życiem sztucznym. Zastrzyki R. F. C. i podobne akcje, wciągające ratunkową akcję, która pochłaniała setki milionów dolarów, nie mogły udrożnić stosunków.

Rozdawanie bochenków starego chleba przez stacje policyjne nie zmienia postaci rzeczy, postaci niewesołej.

Chory organizm Ameryki cierpiał, a do cierpień tych dołączyły się hasła patriotów, którzy z mównic, gazet i stacyj radiowych głosili fantastyczne teorie, a cichaczem skupywali złoto.

W schowkach milionerów leżą beczynne miljardy w bondach Stanów Zjedn. Za 16,000,000,000 tych bondów skarb Stanów Zjedn. płaci po 4 proc. z kieszeni obywateli. Zadłużenie to wewnętrzne jest najgorszym „mrożeniem” gotówki i największym źródłem niedomagań.

W ubiegły piątek rozszedła się lotem błyskawicy szepciana wieść, że „śle”. Masy ogarnęła histerja, tłumnie szli do banków i wybierali oszczędności. Co z tymi dolarami zrobią?

Jeżeli dolar straci na wartości, to straci go narówni w banku jak i w sienniku.

Nasz dolar w kieszeni prywatnej nie przedstawia więcej niż w banku oszczędnościowym. Jeżeli będzie inflacja i znikną wartości dolara, to wyciąganie pieniędzy z banku temu nie zaradzi.

Dobrze jest, że tak się stało. Nareszcie pozbędziemy się niepewności i spekulacji po ciemku. Był wród przykry i trujący cały organizm. Wród ten przecięto. Operacja bolesna, ale konieczna.

Z chwilą gdy wstrzymane zostanie odpływ złota i gdy zaniechana zostanie gospodarka piratów bankowych, którym prezydent Roosevelt wypowiedział wojnę, gdy nie będziemy czekali w niepewności „co będzie”, ale będziemy mieli sytuację jasną — poprawa nastąpi musi.

Zamiast gorączkować się, lepiej jest spokojnie ocenić sytuację. Będzie nam jak będzie innym. Jeżeli nastąpią zmiany, nastąpią dla wszystkich. Co inni robić będą, będziemy i my robić.

W jednym tylko nie nasładowujemy drugich: nie bądźmy częścią tłumy w panice.

HUMOR „MUCHY WARSZAWSKIEJ”

Miły Chłopczyk.

Ostrożnie otworzyłem biurko w trychem. Zaczęłem pospiesznie pakować kosztowności po kieszeniach.

Czy pan jest złodziejem, czy handlarzem? — zapytałam go z głosem.

Skoczyłem przerażony. Za mną stał miły ośmioletni chłopczyk.

— Czy, czy jesteś sam? — zapytałem drżąc.

— Tak. A kto pan jest?

— Bandyta — odrzekłem nieufnie.

— Dlaczego bandyta? — pytał dalej.

— Bo nie mam co jeść?

— Dlaczego pan nie ma co jeść?

— Nie nudź! Bo jest kryzys.

— Dlaczego kryzys?

— Bo była wojna!

— Dlaczego wojna?

— Bo ludzie się kłócili, psia krew!

— Dlaczego się ludzie kłócili psia krew? — pytał miły chłopczyk.

— Bo wszyscy chcieli rządzić!

Przebiegł się pytać, ty idłote, krety nie — krzyknęłam wściekle.

— Dlaczego chcieli rządzić? — pytało spokojnie dzidziatko.

Wpadłem w rozpacz.

— Bo... bo chcieli być panami świata!

— Jęknąłem.

— Dlaczego chcieli być panami świata?

Pociemniało mi w oczach. Biurko zawróciło koło mej głowy i spościło na sufit.

— Żeby innymi rządzić! Ty mnie zamęczasz, ty zwierzaku — ryknęłam w furję.

— Dlaczego rządzić innymi? — interesował się chłopczyk.

Oszalałem. Dopadłem do okna, otworzyłem je nacięciem i zawylem w swoim głosem:

— Policja!!! Ratunku!!!

— Teraz siedź w więzieniu. I trze-

se się na myśl, że mnie niedługo wypuszczą. A nuż spotkam znówu tego miłego chłopczyka!!!

GŁOSY NASZYCH CZYTELNIKÓW.

KOGO POSTAWIMY NA BURMISTRZA?

Gdzie tylko dzisiaj są jakie rozmowy pomiędzy obywatelstwem w Chicago, to mowa jest o tem, kto będzie przyszłym burmistrzem?

Niech mi będzie wolno przedstawić moje zapatrywania.

Wybrałszy Prezydenta Roosevelta, bo przez kilkanaście czy kilkadziesiąt lat piastował różne urzędy i zdobył doświadczenia w polityce.

Wybrałszy Gubernatorem sędzię Opiekunem (Probate Court). Jak jeden tak drugi, chociaż są na urzędzie krótki czas, już pokazali, że obywateli nie zawiodą i będą dobrymi urzędnikami.

Na miejsce burmistrza Cermaka, ja myślę jest najodpowiedniejszy Sędzia powiatowy Edmund K. Jarecki. Był aldermanem, był sędzią municypalnym i przeszedł 10 lat sędzią powiatowym i jako sędzia powiatowy ma różne sprawy pod swoją władzą i kierownictwem jak naprzykład, wybory, zakłady dla obłąkanych, wszystkie sprawy co do podatków muszą być zatwierdzone w jego sądzie.

Wice jeżeli sędzia Homer mógł być obrany Gubernatorem co nie miało innego doświadczenia, jak tylko sędzią, który miał do czynienia ze sprawami, tyczącymi się testamentów po zmarłych, to z pewnością Sędzia powiatowy jest wiele lepiej przygotowany na wyższy urząd. Sędzia Jarecki często był i jest wspomniany we wszystkich pismach angielskich bardzo przychylnie, że miał zdolności sędzię, że miał odwagę, żniżył kosztą, w konisli wyborów i że był sprawliwym.

I ja myślę, że najlepsze szanse w wyborach miałby obecny sędzia Edmund K. Jarecki.

Franciszek J. Tomeczak.

NIE KIEM, ALE POPIERAC POLSKIEGO KUPCA.

Szanowny panie J. Kalczyński, firma Rothschild namawiała pana na znaczki, pomimo, że pan nie znał ich wartości, ja za zapłacenia 24 dolarów za towary o znaczki się dopominałem, bo uw kupiec je ogłaszał na radio, a znaczków mi nie dano i nie ja, ale niektórzy kupcy na znaczki się nie zają, zapominają, że znaczek to ich stróż i tanie ogłoszenie.

W pismu polskie nie wątpię, bo to jedyna ostoja Wychodźstwa, jak również kupca, przemysłowca i wszystkich co jest polskie.

Towar, jaki kupuje u swoich, nie różni się pod żadnym względem jakości ani cenie w porównaniu u obcych; kupuje za dolara za tyle dostaje towaru.

Panie J. O. prasa nie może nikomu zakazać nadawania godzin radiowych, i jak oddawna Dziennik Chicagowski takowe krytykuje.

Właśnie, że polskie interesy za mało się ogłaszają w prasie polskiej, powinny się ogłaszać jak najwięcej w pismach polskich, i w danej możliwości na radio, bo im więcej interes polski postonają takimi jakże są dzisiaj.

Na obcych nie mogę narzekać, bo prawie, że żadnych u nich nie robie zakupów, a jak ktoś czuwał to im dobrze robią, dla mnie jest jeszcze dosyć uczciwych polskich kupców.

M. S.

Kompozytorzy w drukarniach pobierali w roku 1915, 62 centy za godzinę pracy, a w roku 1932, \$1.40. W roku 1915 pracownikom na farmach płacono przeciętnie dolara i pół dziennie tak jak obecnie.

Wacław Niezabitowski

Huragan od Wschodu

POWIEŚĆ

(Ciąg dalszy)

Spojrzał na towarzyszkę. Ona wie... bezwzględnie wie, co to wszystko znaczy! Lecz czemu, na miłość Boga, oblicze jej świeci takie przeżarcie, a w oczach, w tych świetlistych, patrzących zazwyczaj pogodnie oczach, czai się straszliwy niepokój i zgroza. Jak również cała, a dłoń jej chłoda jest, prawie zimna, jak u ludzi, którym lek ściał krew w żyłach.

Skończyła się wreszcie urwista ścieżka i orszak cały wyszedł na równinę. Przed wzrokiem idących zarysowały się nagłe ciemne kontury niskich zabudowań, oświetlone okna których świeciły wesołym blaskiem.

Pretwicz wyteżył wzrok; poza zabudowaniami w pewnej od nich odległości rozciągała się, jak okiem sięgnąć biała piaszczyna, do złudzenia przypominająca zaśniewione pole.

Wyciągnął rękę, wskazując widok ten towarzysze, Ozari pochyliła się ku niemu.

— Nie dziw się niczemu i niczem się nie interesować! — szepnęła, a w głowie jej brzmiała nttą głębokiej prośby.

Pretwicz skinął głową, na znak, iż zastosożył się do jej woli, chociaż w głębi duszy burzył się przeciwko temu wszystkiemu.

Stangli przed murem, okalającym zabudowania. Wąską furtą, przy której, jak gdyby na straży, stał uzbrojony w karabin osobnik, przedostali się wewnątrz zabudowań. Jeszcze kilkanaście kroków i znaleźli się w oświetlonej paroma lampami elektrycznymi sali, pustej zupełnie.

Przywódca zwrócił się do Ozari i po paru minutowej z nią rozmowie wyszedł.

Ozari znakiem wskazała swym towarzyszom szereg niskich, plecionych z trzciny taboretów, stojących wokół niewielkiego stołu.

Smith z głośnym westchnieniem ulgi usiadł, wyciągając daleko przed siebie strudzone nogi.

Ozari, zajmując miejsce obok niego, ruchem ręki wskazała Pretwiczowi stojący w pobliżu taboret.

Bosman i dwaj marynarze przysiedli pod jedną ze ścian. Pretwicz nie mógł powstrzymać uśmiechu, patrząc na wytrzeszczone oczy Smitha, który, nie wiedząc o co chodził, wodził

zdułmionym wzrokiem, to po swych towarzyszach, to po grupie konwójnych, którzy zajęli miejsce przy drzwiach. Od czasu do czasu wzrok jego zatrzymywał się dłużej na twarzy Ozari, jak gdyby pocziwy kapitan oczekiwał od niej wytłumaczenia tych wszystkich dziwnych wydarzeń, lecz, jak zauważył Pretwicz, japonka unikała najwyraźniej pytającego wzroku Smitha, odwracając odep głowę.

Pretwicz począł obserwować grupę konwójnych. Byli to mężczyźni w sile wieku, odziani wszyscy w jednokowe skórzane kurtki i szerokie ceratowe kapelusze. Stali, milcząc, nie zwracając, zda się napozór, najmniejszej uwagi na powierzchniach im wzięwion, lecz Pretwicz był pewnym, że ni jeden ruch pasażerów „My-Boya” nie uszedł uwagi ich skończył oczu.

Nagle rozwarły się drzwi, w których przed paru minutami znikł przywódca konwoju i do sali wszedł szczipły, zgarbiony nieco mężczyzna, na widok którego konwojenci, stojący dotąd w pozach niedbanych, wyprostowali się, jak żołnierze na placu musztry.

Za przybyłym szedł przywódca konwoju, który od progu wskazał ręką na Ozari.

Na widok wchodzącego Pretwicz omal, że nie wydał głośnego okrzyku zdziwienia.

Przybyłymi był jeden z wyższych oficerów garnizonu tokijskiego, którego Pretwicz widział parokrotnie na oficjalnych paradach i przeglądach wojskowych.

Jakkolwiek major nie znał go osobiście, jednak pierwszą jego myślą był zamiar przedstawienia się przybyłemu, powołując się na swe stanowisko i zakończenia w ten sposób wszelkich perypetji. Lecz równocześnie przypomniał sobie ostrzeżenie Ozari, zabraniające mu wyjawiania swego nazwiska i funkcji, jaką pełnił przy poselstwie oraz fakt zabrania i ukrycia przez japonkę jego portfela. Porzucił przeto natychmiast swój pierwotny zamiar i, obserwując przybyłego, zadawał sobie w duchu pytanie, czy zostanie przezeń poznany.

Lecz przybyły, obwidłszy pasażerów „My-Boya” spokojnym spojrzeniem, zwrócił się do Ozari, zadając jej parę pytań w ojczystym języku.

Japonka poczęła mu coś szeroko tłumaczyć, wskazując ręką na swych towarzyszy. Pretwicz w słowach jej dosłyszał kilkakrotnie wymienione nazwisko miss Hoovard, Smitha, państwa Hoopie, miss Tennyson oraz nazwisko jakiegoś Jamesa Burnsa.

Właśnie głowił się nad zagadką, kto może być owym Jamesem Burnsem, gdy nagle uchwycił spojrzenie Ozari, która kilkakrotnie powtarzała owe nazwisko, wskazując na niego.

Wówczas zrozumiał, Owym Brunsem miał być on, „My-Boya” Ozari, wymieniwszy prawdziwe nazwiska pasażerów „My-Boya”, zataiła jego nazwisko, chrząc go natomiast, tajemniczym „Burnsem”, nie zdawał sobie Pretwicz sprawy, lecz rozumiał, że tylko ważne powody mogły skłonić japonkę do tego kroku. Postanowił przeto grać rolę, jaką przeznaczają dlań Ozari, najwidoczniej, jak zauważył, denerwująca się tem, czy zdołał on zrozumieć jej intencje. Uchwyciwszy zatem moment, kiedy dwaj Japoncy cy przeczuli się cichymi słowami, nie zwracając na uwiecznionych uwagi, pochylił kilkakrotnie lekko głowę, uśmiechając się zarazem do Ozari.

Z oczu japonki strzelił błysk radości. Przysunąwszy się ku rozmawiającym, wdała się z nimi w szybką i, jak się zdawało, gorącą dysputę.

Ten, w którym Pretwicz poznał wojskowego, słuchał, bez słowa, od czasu tylko do czasu obrzucając bystrem spojrzeniem Pretwicza, Smitha i marynarzy. Na twarzy jego malowała się obojętność i kamienny spokój, tak właściwy synom kraju „Wschodzącego Słońca.”

Wreszcie wstrząsł ramionami i wyrzekł parę łów do stojącego obok przywódcy konwoju.

Ten skinął na stojących nieruchomo jak karjotydy swych ludzi, którzy na znak ten skierowali się ku / pasażerom „My-Boya.”

Pretwicz zerwał się z miejsca. Jakkolwiek nie rozumiał on ni słowa z rozmowy, tocznej przez Ozari z wojskowym oraz przywódcą konwoju, jakkolwiek nie miał najmniejszego nawet wyobrażenia w czyich rękach znalazł się wraz z towarzyszami, pojął jednak, że w całym splocie tych dziwnych wydarzeń nadchodzi decydująca chwila.

Nagle groźny okrzyk

Rozbudowa Gdyni.

Dawna uboga wioska rybacka stanie się w przyszłości jednym z większych miast Rzeczypospolitej. — Stały przyrost ludności. — Towarzystwo Budowy Osiedli.

(Od własnego korespondenta).

Nie każdemu wiadomo, że Gdynia, dzisiejsze miasto, była pod zaborem pruskim najbardziej uproszczoną miejscowością ze wszystkich kąpielowych nad morzem Bałtykiem i liczyła zaledwie około 400 mieszkańców, głównie rybaków oraz chałupników, pedzających żywot, poławiania godny. — Władze pruskie celowo zaniedbywały Gdynię, nie chcąc dopuścić do jej rozwoju, w obawie, aby nie stała się ona wybitnie polskim kąpieliskiem, ponieważ zarówno w miejscu, jak też i w miejscowościach sąsiednich, w 85 procent przeważała ludność kaszubska, nie mająca nic wspólnego z rasą germańską i posługująca się albo swoją gwara ludową, albo jak np. inteligencja, literackim językiem polskim.

W 1921 roku rozpoczęto budowę portu morskiego w Gdyni, jednakże sprawa ta nie znalazła należytego zrozumienia w Warszawie, skąd na te roboty przydzielano bardzo szczupłe kredyty. Nic więc dziwnego, że tempo tych robót było bardzo powolne i do roku 1926 były one kilkakrotnie przerywane. — Sprawę budowy własnego, niezależnego portu, doceniono w Warszawie dopiero wówczas, gdy nasze uprawnienia w Gdańsku zaczęły się coraz bardziej kurczyć, z jednej strony, a z drugiej, gdy wymagania wielkiego zaplecza, jakim dla portu jest Polska, wzmagaly się z dnia na dzień i oprócz Gdańska musiały się Polska posługiwać portami niemieckimi, jak Hamburg, Brema, Szczecin i Królewiec. W 1926 r. tempo robót około budowy portu zostało wzmożone, a w 1927 roku przynajmniej na ten cel większe kredyty, dzięki czemu można było przedsięwziąć, że już dziś Gdynia pod względem pomieszczenia i najbardziej nowoczesnych urządzeń technicznych w porcie, wybudowanych przeważnie z materiałów krajowych, przewyższa niejednym starym port w Europie i Ameryce.

Wraz z rozbudową portu rozbudowuje się sama miejscowość, dawna wioska Gdynia, która, przekształcona w miasto, liczy około 40 tysięcy mieszkańców, a w liczbie tej, oczywiście dawna ludność kaszubska stanowi zaledwie nieznaczny odsetek. — Ale ludność kaszubska, sprzedawszy za drogie pieniądze ziemię, potrzebną pod budowę portu, gmachów państwowych, miejskich i domów mieszkalnych, należy dziś do najbardziej zamożnej, gdy natomiast pod zaborem pruskim, często borykając się z nieurodzajem na piaszczystej glebie, wiodła żywot mizerny.

Dla przykładu warto wspomnieć taką okoliczność: Gdy w r. 1921 piszący te słowa, będąc redaktorem w Gdańsku, przybył do Gdyni z trzema tamtejszymi chórami, celem urządzania koncertu na budowę kościoła, jakiego Gdynia nie posiadała i gdy śpiewacy po koncercie rozeszli się po dwóch ówczesnych największych, lecz mizernych restauracjach, w niespełna godzinie zjedzono i wypito wszystko, a właściciele tych lokali, pp. Franciszek Grzegowski i August Skwiercz, musieli

wysłać posłańca do sąsiedniej, Gdyni, aby przywiózł potrzebne prowianty. W kilka lat później oba te lokale zostały rozbudowane do tego stopnia, że są to dziś największe hotele i restauracje w Gdyni. Podobnych przykładów dobrobytu ludności kaszubskiej pod rządami Rzeczypospolitej Polskiej, można przytoczyć setki.

Dotąd wydano w Gdyni z funduszy miejskich lub państwowych na roboty publiczne około 25 milionów złotych, dzięki czemu wybudowano z górą 30 kilometrów ulic, około 100 klm. urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych, z górą 110 klm. urządzeń elektryfikacyjnych i postawiono kilkadziesiąt domów miejskich. Gdynia posiada też własną gazownię i wygodną komunikację autobusową, a przez dworzec tutejszy przechodzi codziennie z górą 90 pociągów osobowych i towarowych.

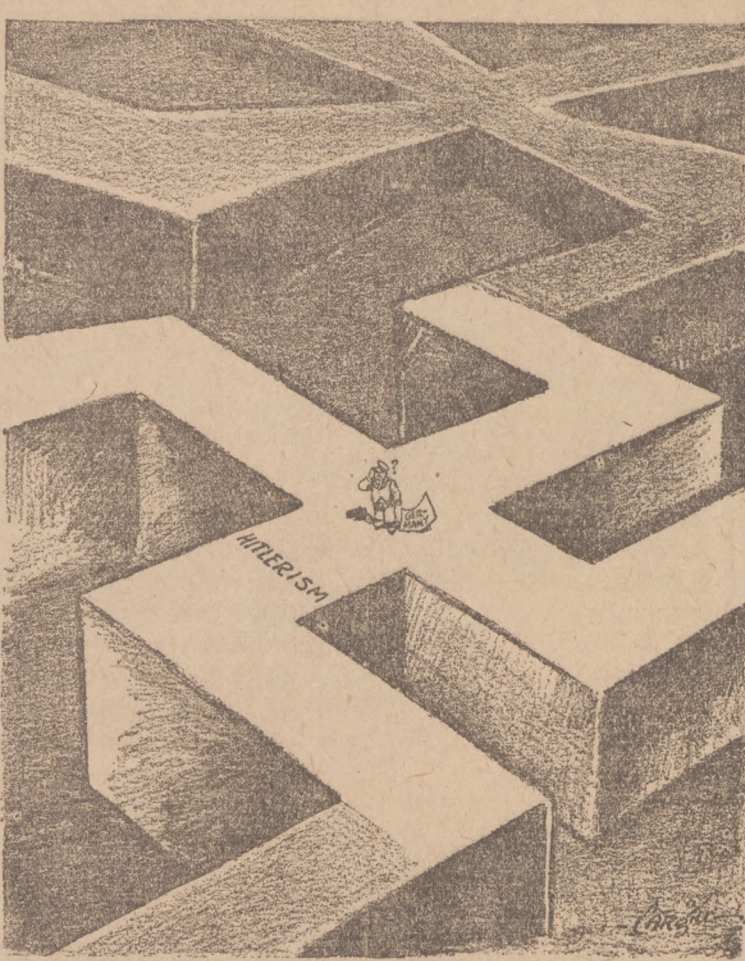
Swego czasu, rząd polski, ustanawiając Gdynię miastem wydał dekret, że Gdynia ma się rozbudować w przeciągu 25 lat do 100,000 mieszkańców. Oczywiście, wówczas nie zdawano sobie w stolicy sprawy z rozmachu, jaki towarzyszyć powinien budowie miasta, mającego w Polsce bodaj największą przyszłość, bo już dziś, po 6 latach od chwili wydania dekretu, Gdynia posiada niemal połowę przewidywanej przez rząd ludności.

Dzisiejsi mieszkańcy Gdyni pochodzą z całej Polski i ze wszystkich krajów, dokąd kierowało się nasze wychodźstwo w poszukiwaniu kawałka chleba. Wśród przybylszych najbardziej zamożni są ci, którzy powrócili ze Stanów Zjednoczonych, a jako doświadczeni pracą i oszczędni, pobudowali wiele domów dochodowych, podobnie jak ludność kaszubska, która niemal wszystkie dochody ze sprzedanej ziemi ulokowała w budowie domów mieszkalnych czerpiąc z nich znaczne korzyści.

Wszystko to jednak nie wystarczy jeszcze i nie odpowiada rozmachowi rozbudowy miasta które mimo kryzysu światowego, stale wykazuje przyrost ludności. Ażeby jednak i temu zaradzić, powołano do życia przy Komisarjacie Rządu, z inicjatywy wybitnego przemysłowca budowlanego, p. Henryka Jeziorskiego, ogromnie doświadczonego w rozbudowie miast w kraju i zagranicą. Towarzystwo Budowy Osiedli w Gdyni, zwane popularnie w skrócie "Tebeo", albo T. B. O. Placówka ta jest spółką akcyjną z kapitałem jednego miliona na akcyj, będących całkowicie w posiadaniu gminy m. Gdyni, której znowu Komisarz Rządu (prezydent miasta), jest prezesem rady nadzorczej, a komisję rewizyjną T. B. O. tworzą członkowie rady miejskiej.

T. B. O. otrzymało do parcelacji dawne majątności ziemskie, tj. domeny państwowe, na których dawniej panoszyli się nasi Niemcy, mianowicie Grabowo, działki leśne Chylonia, części Oksywie, Obłęża, Pogórze, Redlowo i Witomino. Wszystkie te obszary znajdują

The Road Back, or Just Another Dead End Street?

Z Przed Czterdziestu Laty w Dzienniku Chicagosome

Środa, 15go marca, 1893 roku.

Cesarz niemiecki Wilhelm razem ze swym nowym projektem wojskowym znalazł się — in the soup. Ciekawa rzecz: czy go razem z tą zupą nie zjedzą... Moskale?

Z Łodzi w Królestwie Moskale zostali na pobyt w głąb Rosji młodego literata polskiego M. Zamarejewa (Ursyna). Urodził się on prawosławnym, ale czuł się Polakiem — i pisał po polsku.

Gwardja Królowej Korony Polskiej odbędzie swoją MUSZTRĘ dziś o godz. 7:30 wieczorem w hali zwykłych ćwiczeń. — M. Derengowski, Feldfel.

Berlin, 14go marca. — Zdrowie Bismarcka polepszyło się. Jego dotkliwie cierpienia reumatyczne ustąpiły.

Berlin, 14go marca. — Depesza z Tabora donosi, że Niemcy odnieśli w tych dniach poważne zwycięstwo we wschodniej Afryce. Po walce, trwającej 3 dni, oddział niemiecki pod dowództwem poruczn. Prinza — zdobył ufortyfikowaną siedzibę wodza murzynskiego Sikki.

Z Bridgeportu. Do Komunii św. Wielkanocnej przyjdą członkowie Tow. Boskiego Serca Jezusa, gr. 306 Z. P. R. K. w niedzielę, dnia 19go marca. Członkowie zbiorą się w sali zwykłych zebrań, o godzinie 7mej rano, skąd udadzą się wspólnie do kościoła Matki Boskiej od Nieustającej Pomocy. Sekretarz Jan Bagrowski komunikuje, że wszyscy członkowie winni wypełnić ten obowiązek religijny pod karą według konstytucji.

Posiedzenie Polskiego Lokalu nr. 38 A. C. W. of Am., odbędzie się w czwartek, 16go marca, o godzinie 8ej wieczorem w sali Amalgamated Center, 333 So. Ashland blvd. Ze względu na ważność spraw, jakie są załatwiane, w obecnej sytuacji przemysłu krawieckiego, członkowie winni jak najliczniej uczęszczać na posiedzenia. — M. H. Stefański, sekr.

Mala różnica. — Słyszałem, że wychodzisz zamaż za sędziego. — Tak, oto pierścionek zaręczynowy. — A gdzie twój narzeczony jest sędzią? — Na meczach piłkarskich.

Poradnik Dobrego Zdrowia.

Referuje Specjalnie Dla Dziennika Chicagoskiego Dr. Michał C. Goy, Którego Biuro Mieści Sie Pod nr. 1610 W. North Ave., Przy Ashland Ave. Tel. Arm. 3230.

Dział zawiera artykuły treści ogólnej — pouczającej w dziedzinie zdrowia oraz odpowiedzi na pytania Czytelników, które mogą być traktowane ogólnie. Na pytania anonimowe nie odpowiadamy. Zapytania adresować należy wprost do doktora Goy, a odpowiedzi szukać w Dzienniku.

ZDROWIOKRACJA.

Technokracja stała się głośną i prawdopodobnie długo o niej będą ludzie dyskutowali, ale ze wszystkich argumentów, dotychczas przytoczonych, żaden nawet nie natknął się na największą ze wszystkich maszyn — ciało ludzkie. W istocie rzeczy za mało zwracaliśmy uwagi na tę doskonałą maszynę, której człowiek pomimo swych największych wysiłków nie może odtworzyć i nadać jej życia.

Technokracja bez wątpienia stanowić będzie temat do niejednej dyskusji i do wielu debat. Ale wątpimy, czy przyniesie to tyle korzyści, ileby za pewniło badanie i zastosowanie reguł zdrowiokracji — czyli nauki prawidłowego i zdrowego życia. Za wielu z nas lubi gonić i interesować się nowościami z zaniechaniem wielu o wiele ważniejszych rzeczy. Bez wątpienia niema ważniejszej kwestii dla ludzkości, jak zdrowie. Bez zdrowia człowiek ginie, bez zdrowia naród również długo nie wytrzyma.

Lekarze i kierownicy w zakresie publicznego zdrowia mogą się już pochwalic opanowaniem do pewnego stopnia chorób i zmniejszeniem raty śmiertelności w poszczególnych miastach i osadach. Ale celu tego nie byłoby w stanie osiągnąć, gdyby byli nie mieli współdziałania i współpracy ze strony wielu mieszkańców tych miast. Tam, gdzie kanalizacja, i sanitarne urządzenia domowe panują; tam, gdzie w domach jest pełno światła i świeżego powietrza; gdzie ludzie prowadzą życie zgodne ze zdrowym rozsądkiem, stosując się do

zrównoważonych diet w jedzeniu i śpiąc po 8 godzin każdej nocy; gdzie ludzie starają się o ćwiczenia fizyczne, rozrywki i odpoczynek; gdzie stosują osobistą higienę, kąpiąc się często, trzymając zęby w czystości itd., te miasta i te osady mają zwykle mniej chorób i mniejszą ratę śmiertelności.

Są to ludzie, którzy spoglądają na swe ciało jako na doskonałe maszyny, ale wiedzą równocześnie, że ciało ludzkie, podobnie jak i każda delikatna maszyna, musi mieć staranie i dbałość z naszej strony. Wiedzą oni, że jeżeli nie opiekują się należycie swym automobilem, jeżeli nie trzymają pieczę o ogrzewanie w należyty porządku, jeżeli nadużywają maszynę do zrycia itp., maszynę tę nie mogą stale funkcjonować dobrze. Pieć do którego nakładziemy za dużo węgla, zapcha się, i jeżeli nie wyjmijemy regularnie popiołu, ogień zgaśnie. Tak samo ma się rzecz z ludzkim ciałem. Jeżeli nasze nerki, nasza skóra i wewnętrzne nie wyrzucają z ciała regularnie nieczystości, musimy zachorować.

Zdrowiokracja, czyli pannaowanie do zdrowia, jest sprawą, godną uwagi każdego z nas. Nie potrzeba księzek, ani odczytów na ten temat. Wystarczy praktykowanie umiarkowanych wszystkich i stosowanie się do podstawowych reguł zdrowia. W krótkich słowach, zdrowiokracja jest stosowaniem się do zdrowego rozsądku, o ile i gdzie o zdrowie.

Dr. Shirley W. Wynne, kom. zdrowia m. New York.

Z OBCHODU 15-TO LECIA ARMII POLSKIEJ NA BRIGHTON PARK.

W niedzielę dnia 5go marca, odbył się obchód 15-tego lecia organizowania Armii Polskiej w sali parafialnej św. Pankracja, go, urządzony staraniem gniazd 815—827—856 Sokolstwa Polskiego w Ameryce, ze współudziałem Placówki Nr. 9ty S. W. A. P.

Ochód wypadł nadspodziewanie, a obszerna sala była wypełniona po brzegi publicznością, która przybyła uczcić jedną z najwznioślejszych chwil Wychodźstwa Polskiego w Ameryce, jak również program wypadł dobrze pod każdym względem.

Program otworzył przewodniczący komitetu obchodu, naczelnik Okręgu 2go S. P. w A. Szczepan Obrzut i powołał na przewodniczącego program prezesa Placówki Nr. 9ty, Jana Wójcika, a na sekretarza Jana Burzawę, oraz poprosił reprezentantów na estradę. — Przewodniczący J. Wójcik powołał orkiestrę do odegrania hymnu Amerykańskiego i Polskiego i poprosił proboszcza ks. Radnieckiego do odmówienia inwokacji. Po inwokacji ks. proboszcz S. Radniecki przemówił do publiczności podnosząc za pał i poświęcenie wychodźstwa polskiego a szczególnie tych którzy poświęcili wszystko i na broń w rękę poszli walczyć o wolność Ojczyzny. Po mówie był występ dwojby i trębacy Okręgu 2go, czyli przypomnienie scen ulicznych z przed 15tu laty, gdy młodzież maszerowała po ulicach Chicago i z zapalem wstępowała w szeregi

armii. Następnie przemawiał prezes Okręgu 2go Teofil Sawicki, który w swym przemówieniu wyszczególnił pracę Sokolstwa podczas rekrutacji do armii polskiej oraz podczas powrotu jej. Następnie solo na fortepianie odegrał J. Kramer. Pozem przemawiał Wiceprezes Okręgu 1go Bronisław Zubb. Po mówie nastąpiło udekorowanie Krzyżem Zasługi ks. proboszcza Wojciecha Olszewskiego z parafii św. Piotra i Pawła. Ks. proboszcz Olszewski, któremu na piersiach przypiął krzyż wiceprezes Zubb, miał też w oczach, gdy przemawiał, oraz dziękował za pamięć o nim przez Weteranów Armii Polskiej mówiąc, że najmilszą pamiątką będzie dla niego ten krzyż dany mu przez Błękitnych Żołnierzy, a tak jak dotychczas tak i w przyszłości będzie pamiętał o potrzebach tychże.

Taniec Krakowiaka wykonałi harcerze z Gniazda 815, mala Alicja Zydorowicz i maly A. Kmak. Przemawiał ponadto był sekretarz Komitetu Obywatelskiego na Brighton Parku p. Tomasz Wiertelak, który przedstawił w swym przemówieniu pracę tegoż komitetu podczas organizowania oraz pobytu armii polskiej na polach walki. Następnie deklamację pod tytułem „Błękitni Bohaterzy” wypowiedziała Sylwia Gulczyńska. Przemawiał prezes Gminy 139 S. Cichoń, który doskonale ujął patriotyzm narodu polskiego, oraz udział tychże w walkach o wolność

LEKARZE POLSCY

Telefon Rezydencji: Lawndale 3710. Telefon Biura: Brunswick 2770.
DR. L. M. CZAJA Leczenie Złamań oraz Choroby Kości i Stawów
Godziny 1—5 po poł. Wczororem tylko we wtorek i czwartek od 7 do 8
WICKER PARK MEDICAL BUILDING 1530 N. Damen Ave. (Róby ul.)

DR. ZURAWSKI — Powrócił
HOME BANK BLDG. — Sódre piętro, — 1500 N. ASHLAND AVE.
Przyjechał od 12—2 i 4 do 8 przed srody wczororem, niedziela i świąt.
Choroby skórne i weneryczne. — Wady cery i skóry — moczopłciowa.

DR. BRONISŁAW J. MIX Biuro i Mieszkanie: 1433 N. ASHLAND AVENUE
Lekarz, Chirurg i Akuszer Godz.: 1—2 po poł., 7:30—9 wiecz.
Tel. Brunswick 2422

DR. MICHAŁ C. GOY SPECJALISTA CHOROBY WEWNĘTRZNYCH I NERWOWYCH
1610 W. NORTH AVE. TELEFON ARMITAGE 3230
przy Ashland Ave. Godziny: 1 do 3
nad apteką. 7 do 8
i za nowotworem.

DR. JÓZEF F. KONOPA LEKARZ, CHIRURG I AKUSZER
X-RAY Leczy Wszelkie Choroby Wętrok, Chłonię, i Słizniak
Ofis: 1628 W. Division, naprzeciw N. Marshallfield, N. Godziny: od 10 do 12 i od 2 do 4 i 6 do 8 wiecz. W niedziele rano od 10 do 12.
Telefon ARMITAGE 6145

DR. JAN P. WOJTALEWICZ LEKARZ I CHIRURG
Ofis: 1608 Milwaukee Ave., 10 piętro. Godz.: 1 do 3 po poł. i 4 do 8:30 wiecz. oprócz srody i niedzieli.
Tel. Ofis: Arm. 2300—rez. Irving 5200

DR. F. A. DULAK Spec. Chorob. Oczu, Uszu, Nosy i Gardła
Ofis: 1608 Milwaukee Ave. Telefon REZ. CHANL 0652
North-West Tower Budynek 3 Piętro. W pon. i piątki od 4-6 i od 7-9 wiecz. W wtorki, czwartki i soboty od 1-5 po południu i od 7-9 wieczorem. W Ofisie w śródmieściu: W pon. srody i w soboty: od 12-2 po poł. i 6-8:30 Loran Blvd. — Tel. Belmont 5217.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ Specjalność Chorob. Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul. — Brunswick 2532

1530 N. DAMEN AVENUE Włokier Pl. Medical Budynek
Telefony BRUNSWICK 2769-2770 Godz. 11 do 12—3 do 4—7 do 8 wiecz.

Telefon ofisu: ARMITAGE 0296.
DR. F. J. TENCZAR LEKARZ, CHIRURG I AKUSZER
OFIS: 986 Milwaukee Ave. 1530 N. Damen Ave. W domu Zjedn. Włokier Park. Godz.: 12-2 po poł. Medical Bldg. 1-7-8:30 wiecz. Tel. Brunswick 2770 oprócz srody i 12-2 po poł. Tel. mieszkania BRUNSWICK 4376.

TELEFON BRUNSWICK 2486-2487
Dr. E. H. WARSZEWSKI Chirurg, Lekarz i Akuszer
Od 2 do 3 po poł.; od 6 do 8 wiec Ofis i Rezyd. 1238 NOBLE U!

DR. F. WOJNIAK SPECJALISTA CHOROBY Oczu, Uszu, Nosy i Gardła
4649 S. ASHLAND AVE. GODZINY: 11-1 i 6-8 wyjątkiem srody. Telefon BRUNSWICK 3980—Tel. REZ. HEMLOCK 2787

Dr. S. R. PIETROWICZ SPECJALISTA I KONSULTOR CHOROBY WEWNĘTRZNYCH I NERWOWYCH
Laboratorium i Ofis: 1200 N. Ashland Ave. nat. Division Od 11 do 2 po poł. i od 6 do 8 wiecz. Tel. Armitage 1129.
Rez. 2730 Sheridan Rd., Evanston Tel. Sheldrake 5285.

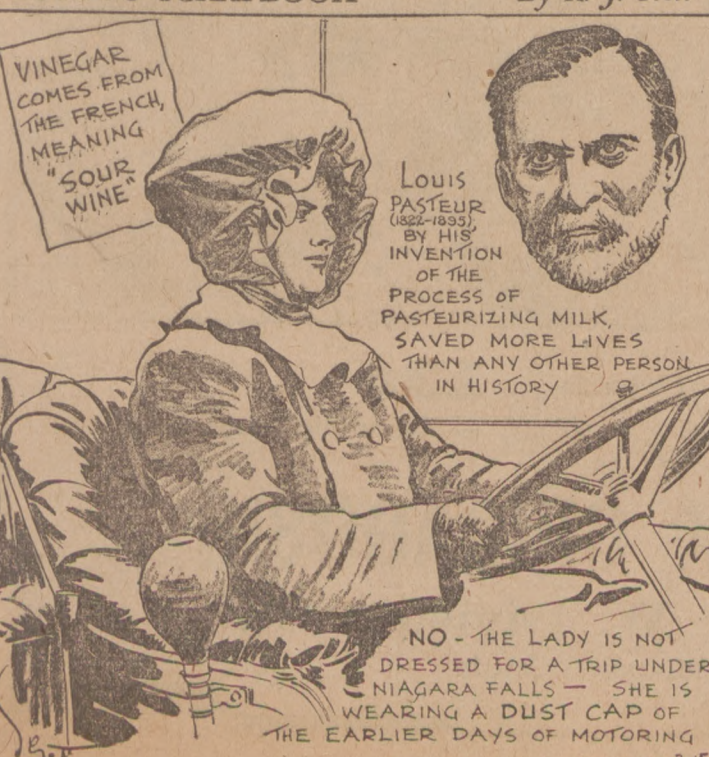
W Sobotę "Polski Wieczór".

Polski Klub w "International House", złączony ze Stowarzyszeniem Polskich Studentów, urządza w przyszłą sobotę, dnia 18go marca, o godzinie 8:30 wieczorem w "International House", pnr. 1414 East 59ta ulica "Polski Wieczór" koncertowy muzyki i śpiewu. Patronat przyjęli Dr. Tytus Zbyszewski, Konsul Generalny Polski i pp. Charles S. Dewey. Wystąpią Klub Filharmonia w Chicago pod dyrykcją p. A. Skalskiego, pianista p. Tadeusz Kożuch i pianistka, panna Mildred Kjos. Bilety do nabycia przy kasie.

Popierajcie Tych Którzy Sie Ogłaszają w "Dzienniku Chicagosome"

NOWENNA
— DO —
Świętego Józefa
Oblubieńca Najśw. Panny Marii
10c
Do Nabycia w Administracji
DZIENNIKA CHICAGOSKIEGO
1455 W. Division Ul.

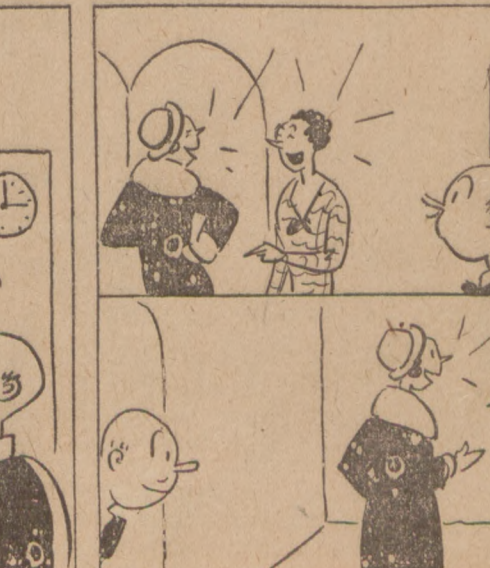
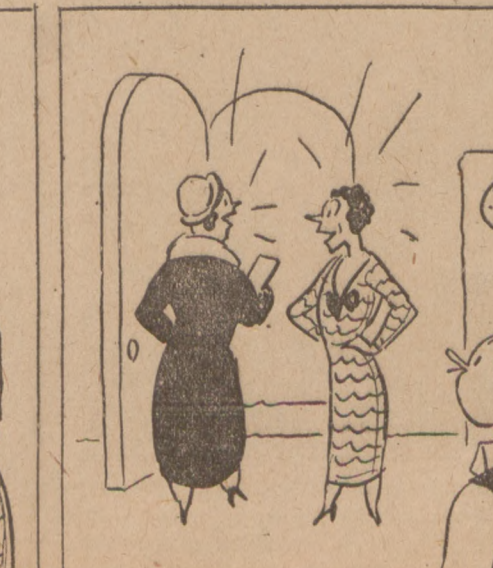
SCOTT'S SCRAPBOOK — By R. J. Scott

NONSENSE

CZY NIE PRAWDA!

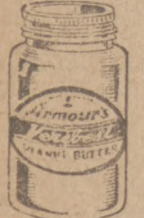

KUPUJĄCE W CZWARTEK OD 9ej DO 9ej.

WIEBOLDT'S

Przy MILWAUKEE AVE., Blisko ASHLAND

WIELKA SPRZEDAŻ ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH!

PEANUT BUTTER
9c

W 19-uncyjowej
słojkach. Armour's
"Veribest". Zwykle
15c.

NAVEL POMARAŃCZE
2c sztuka

Wyborne, duże na-
we pomarańcze. —
Słodkie i soczyste.
Specjalnie

55c LAYER CIASTA
37c

Trzy piękne war-
stwy. Z czekolado-
wym o smaku. —
Słodkie i soczyste.
Specjalnie

SMALCO, Armour's
pudła 2 funty
odbiory. Specjalnie.
Punt.
MASŁO, Meadow Gold, albo
Cloverbloom, w pu-
dłach, 2 funty od-
biory. Punt.
SER W CEGIELKACH, wy-
borne, duże, w
smakach, 2 funty od-
biory. Punt.
STEAK Z LOSOSA, z
złoty, z Alaski,
funt.
SANDACZ BEZ OSCI, naj-
lepiej, 11 jakosci,
specjalnie, funt.
KOTLETY CIECIEC, mł-
de gatunki, kraj-
ne od szklidz,
funt.
WEDZONKĘ KAWALKI BEZ
ROŚCI, Temptation
marki, specjalnie,
funt.
BOGOTA KAWA, w
swoje upalana,
funt.
MIEKO, Libby's, w
słojkach, 4 puszki
specjalnie, 17c
za 4.

ANANASY, Libby's, Rosedale,
w nr. 25 pusz-
kach, specjalnie,
Puska.
NORWESKIE SARDYNKI, —
Importowane, w 25-
stej oliwie,
puska.
WZESNY CZERWONY
GROSZEK, ekstra wybor-
ny, w nr. 25 pu-
skich, specjal-
nie, puska.
**KALIFORNIA BRZOS-
KWINIE**, najlepsze gatun-
ki, w nr. 25 pu-
skich, specjal-
nie, puska.
ROMA BEAUTY JABŁKA, z
pudeł, 5 funtów
specjalnie, 24c
za 5.
NOVA MARCHWA albo **BU-
KAL**, wybor-
ne, kalifor-
nia, 2 funty
specjalnie, 9c
za 2.
HOT CROSS BULECZKI, —
najlepiej, smaczne,
specjalnie, 19c
za 1.
**BULECZKI Z PECAN ORZE-
CHAMI**, świeże, w do-
mowym wypieku,
każda
PIECZONA CALI SZYNKA
ALBO KURA, goto-
wa do podania,
każda
WISNIOWE KRAJANE
CIESTA DO KAWY,
każda
CUP CAKES,
świeże, 6 za 15c
specjalnie.

NA SPRZEDAŻ TYLKO W CZWARTEK I PIĄTEK
ZA GOTÓWKĘ BEZ DOSTAWY.

POLSCY KONGRESMANI DOSTAJĄ PRZYDZIAŁY DO KOMISYJ POSELSKICH.

Washington, 15. marca. — Organizacja demokratyczna w kongresie dała wczoraj przydziały do komisji członkom demokratycznym z Illinois. — Kongr. Schuetz zatrzymał swoje stanowisko w komisji spraw morskich, a kongr. Kocialkowski, służący swój pierwszy termin w kongresie, dostał mniejsze przydziały do komisji spraw wyspiarskich, gmachów publicznych i rewizji praw.

Kongr. Sadowski z Detroit wszedł do komisji handlowej, Dingell, również z Detroit, do komisji patentów, spraw wys-

piarskich i służby cywilnej, a Lesinski z Dearborn, Mich., do komisji pracy, pensji inwalidzkich i oświaty. Kongr. Beam z Chicago zatrzymał miejsce w komisji rolniczej, kongr. Sabath w komisji regul, a kongr. Kelly awansował do komisji międzyzastanowego i zagranicznego handlu. Kongr. O'Brien dostał mniejsze przydziały w komisjach roszczeń, Dystryktu Kolumbii i pensji.

**PRZECIĄŁ BRZYTWA
GARDŁO PRZECIWNIA.**

W Będzinie wynikła gwałtowna sprzeczka między Janem Kubickim, a Piotrem Lubasem. Sprzeczka zamieniła się wkrótce w bójkę, w trakcie której Lubas przeciął Kubickiego gardło brzytwą. Kubicki wkrótce potem umarł w szpitalu. Sprawcę zabójstwa aresztowano.

CZERWONY KRZYŻ PROSI O POMOC DLA OFIAR TRZĘSIEŃ ZIEMI.

Washington, 15. marca. — Amerykański Czerwony Krzyż wydał wczoraj ogólnokrajowy apel o złożenie funduszu \$500,000 na pomoc ofiarom trzęsienia ziemi w Kalifornii.

Najbardziej dotkniętymi ofiarami katastrofy są właściciele małych domów, zburzonych trzęsieniem ziemi. Liczbę tych nieszczęśliwych oblicza się na 7,500.

Senat uchwalił wczoraj fundusz federalny \$5,000,000 na akcję ratunkową na terytorium dotkniętym trzęsieniem ziemi.

Szkody materialne w Los Angeles, Long Beach i innych miastach Kalifornii południowej oblicza się teraz na \$75,000,000.

NOWE PIÓRA DLA URZĘDÓW POCZTOWYCH.

Washington, 15. marca. — Departament poczty nie chce, aby ktokolwiek narzekał w przyszłości na niedbalstwo urzędów pocztowych w dostarczaniu pułchności piór, które nie można pisać.

S. Evans, nowy czwarty asystent poczmistrza generalnego, wydał zarządzenie, aby wszystkie urzędy pocztowe starały się o dostateczny zapas nowych stałówek dla swoich interesantów.

Departament poczty zużywa normalnie 4,557,600 stałówek rocznie.

SPOTKANIE.

Pan Jarosław Włodawer spotkał swego serdecznego kolegę, Tobiasza Koniepczkiego. — Jak się masz... Kawał czasu! Co słychać? — zawołał uszczęśliwiony.

— Nie specjalnego — odpowiada smutnie pan Koniepczki.

— Mianowicie?

— Jest zupełnie źle... apropos, czy mógłbyś mi pożyczyć dziesięć dolarów na dwa dni?

— Co?

Pan Tobiasz nachyla się do ucha kolegi i powtarza głośno: — Czy mógłbyś mi pożyczyć dziesięć dolarów na dwa dni?

— Nie słyszysz, co mówisz, na lewe ucho jestem zupełnie głuchy — odpowiada Włodawer.

Pan Koniepczki podchodzi z drugiej strony i woła głośno: — Pożycz mi dwadzieścia dolarów.

— Ile?

— Dwadzieścia dolarów!!! Włodawer zastanawia się chwilę.

— Tobiasz, wiesz co? Wróć się już lepiej do tego ucha za dziesięć dolarów!

Prosimy naszych łaskawych Czytelników i Czytelniczki, aby przy kupnie towarów oznajmiali, że czytali ogłoszenie w "Dzienniku Chicagoskim."

MŁODY ASTROLOG W TEATRZE CHOPIN.

Dzisiaj, jutro i w piątek „Prince Elmer (Olbrzytowiec Beyer) jedenastoletni astrolog

wystąpi w teatrze Chopin, przy Division ul. i Milwaukee ave. Na ekranie zobaczycie Ronald Colmana i Kay Francis w filmie p. t. Cynara".

O Katedry Polskie w Uczelniach Amerykańskich i Wspólny Front.

Staramy się o utrzymanie polskości w Ameryce.

Różnimy się co do pojęcia o „polskości”, lecz wszyscy zgadzamy się, że polskość należy utrzymać, rozszerzyć i utrwalić wśród niezbędnych narzędzi są język polski literatura polska.

Najdalej posunięte życzenia żądają, aby utrzymać język polski w domu, w prasie, w potocznej rozmowie wśród młodzieży w kościele i na ulicy.

Czas, warunki i otoczenie robią swoje. Powoli, tu i ówdzie, zaczynamy się cofać w naszych życzeniach do drugiej pojezyi

— Nie rozchodź się już tyle o potoczny mowę polską jako środek porozumiewania się, mówią niektórzy, „ile o znajomość języka polskiego jako klucz do skarbcza literatury i kultury polskiej, ile o poznanie i przyswojenie sobie i wniesienie do wspólnego dorobku amerykańskiego istotnych walorów kultury polskiej.”

Czy tak czy owak, na pierwszy plan jako bardzo ważny czynnik wysuwa się sprawa katedr czy też kursów polskich w wyższych uczelniach amerykańskich.

Fundacja Kościuszkowska robi obecnie przegląd poczyniń w tym kierunku. Ile wyższych uczelni amerykańskich ma w programie wykłady języka polskiego, literatury i historii polskiej? Kiedy je zapoczątkowano? Kto je prowadzi? Z jakim sukcesem frekwencji? Ile jest na tych kursach młodzieży polskiego pochodzenia? Na te itp. pytania będziemy się sturali w niedalekiej przyszłości dać miarodajną odpowiedź.

Studia polonistyczne, względnie rzecz biorąc, są w Ameryce czemś nowym i z natury rzeczy spotykają się z oporem ze strony władz szkolnych. Muszą one należeć, jak walczyły dawniej inne nowoczesne języki i nowoczesne nauki — o prawo obywatelstwa. Nasz stan posiadania pod względem siły penetracyjnej jest jeszcze stosunkowo słaby, lecz początki są zrobione i dalsze kroki będą łatwiejsze — ale...

Ale w dalszych krokach potrzebny nam wspólny front.

Nie tyle się rozchodzi o fundusze, ile o skonsolidowanie wspólnych wysiłków i zasobów moralnych.

O tym wspólnym froncie pomówimy w następnym komunikacie.

Stefan P. Mierzwa, Dyrektor Wykonawczy Fundacji Kościuszkowskiej, 149 E. 67th St., New York City.

Specjalny Samolot Do Użytku Roosevelta.

New York, 15. marca. — Dowiedziano się tu wczoraj, że Prezydent zamierza posługiwać się często aeroplanem podczas swojej administracji. Z dobrze poinformowanych źródeł dowiedziano się, że piękny wodniakowiec typu Douglas, z flagą prezydencką, został dostarczony do stolicy i ma być oddany formalnie do dyspozycji Prezydenta w następnych paru dniach.

Samolot, wykończony bogato w najdrobniejszych szczegółach został zbudowany w zakładach Douglas Aircraft Co. w Santa Monica, Cal., i obecnie znajduje się w lotniczej stacji floty Anacostia.

ISKIERKI MIEJSKIE.

— Fred Falk, z pnr. 7619 Chappel avenue, powiada, że gdyby nie jego zegarek dziś należałby do nieboszczyków. Powiadomiony, że rabusie znajdują się w piekarni jego brata, pnr. 2006 East 71-sza ulica, Fred udał się do tego składu. Gdy wchodził wyszło dwóch bandytów, z których jednego Falk chwycił za kolarz, drugi zaś strzelił do niego. Kula trafiła w zegarek, a Falk został tylko lekko okaleczony.

— 20,000 właścicieli domów onegdaj pospieszyło do biura kasjera powiatowego i złożyło \$1,340,000 jako podatek za rok 1931. Kasjer powiatowy aby wszystkich obsłużyć musiał otworzyć drugie biuro pnr. 30 North La Salle ulica, gdzie podatnicy mogli uiścić się z długu. Substancja ta otwarta będzie do jutra wieczorem.

— Jerzy Godfrey, lat 27, z pnr. 7308 Kenwood ave., postrzelony ubiegłej soboty przez policjanta Karola Cohena wczoraj zmarł w szpitalu obok wienienia miejskiego. Godfrey został postrzelony przy narożniku 63ej ul. i Stony Island ave., gdy go policjant chciał aresztować.

— Gluchoniemy bandyta obrabował Neil Constanta, klerka w hotelu Park Central, pnr. 433 Wrightwood ave. z \$70.

— Poraz drugi Artur Snyder 1158 S. Cuyler ave., w Oak Park, stróż, wystrzałem z rewolwera wystraszył bandytów, którzy usiłowali obrabować stację gazolinową pnr. 6201 North ave., w tej wiosce.

— Bandyci obrabowali trzech konduktorów na tramwajach chicagoskich i jednego kierownika autobusu. Dawid Walsh 3915 Flournoy ul., na tramwaju linii Grand ave. obrabowany był z \$18; Teodor Greenfield, 1950 Winnemac ave., na tramwaju linii Lincoln ave. oddał bandytom \$28; Daniel Lyons, 3330 W. Adams ul., na tramwaju linii Kedzie ave., zmuszony był do wydania bandytom \$21. Artur Kraatz, 9352 N. Seeley ave., kierownik autobusa, przy narożniku Jarvis i Ridge obrabowany był z \$15 w gotówce.

— Wh. „Three Finger” White, Harry Hochstein, Charles Feinberg i „Machine Gun” Jack McGurn, oskarżeni o wzięcie, wczoraj wypuszczeni byli na wolność przez sędziego Padena. Policja wyznała, iż nie posiada żadnych dowodów winy, aby mógł być w tej sprawie wydany jaki wyrok.

ROZMOWA W GENEWIE.

— Co pan sądzi o rozbrojeniu?

— Rozbrojenie jest właściwie kwestią najbliższych dni, musimy tylko uzbroić się w cierpliwość!

SEZ YOU

	True	False	Score
1. Kapi is a Jewish peasant.....			
2. Kohlrahi is a variety of beets.....			
3. A dealer in textile fabrics is called a mercer.....			
4. Microvolt is the 1,000,000th part of a volt.....			
5. The prefix ob means after.....			
6. Octennial means recurring every fourth year.....			
7. The point of a mason's hammer is called a peen.....			
8. Pibroch is the wild martial music of the Scottish bagpipe.....			
9. William H. Harrison, ninth president of the United States, was born in Massachusetts.....			
10. Arkansas has an area of approximately 53,385 square miles.....			
	TOTAL		

Here's how to get your intelligence score: If you think a statement is true, place a check beside it in the column headed "True." If you think it false, place a check beside it in the column headed "False." After you have completed the questions look up the correct answers and put 10 down in the "Score" column every time you are correct. A perfect score is 100.

Answers to "Sez You" on page 3.

SEN. LEWIS POLECA SZYMCZAKA DO KOMISJI SŁUŻBY CYWILNEJ.

Jedno z Ostatnich Życzeń Mayora Cermaka.

Washington, 15. marca. — Senator James Hamilton Lewis z Illinois powiedział wczoraj, że rekomendował M. S. Szymczaka, kontrolera miasta Chicago, do nominacji do federalnej komisji służby cywilnej. Senator powiedział, że było to jednym z ostatnich życzeń zmarłego mayora Cermaka.

„Szymczak ma dużo doświadczenia w sprawach służby cywilnej” — sen. Lewis powiedział — „i jestem przekonany, że będzie on świetnie od-

powiadał planom nowej administracji, która jest zdecydowana na wypłcenie korupcji poprzedników republikanów.

„Demokraci, po objęciu rządów, odkryli na listach nominatów służby cywilnej tysiące osób, które nigdy nie przeszły egzaminów. Komisja musi teraz wszystko oczyścić, wywalić tych, którzy zajmują bezprawnie stanowiska i zastąpić ich kompetentnymi urzędnikami.”

Sen. Lewis napomknął, że komisja może być zredukowana z pięciu do trzech członków.

Z KAZIMIERZOWA.

Posiedzenie roczne Stow. Właścicieli Realności odbędzie się jutro w czwartek, dnia 16 marca, w sali parafialnej św.

Kazimierza, o godz. 8ej wieczorem. Ważne sprawy przyjdą pod obrady wymagające obecności wszystkich członków. Po-

zatem będzie wybór nowego zarządu. Prezesem jest Wiktor J. Pijanowski, a sekretarką Anie-

la Skierczyńska.

41 Osób Ginie w Pożarze Teatru w Meksyku.

Guadalajara, Meksyk, 15. marca. — W pobliższym mieście Ahualulco spalił się onegdaj wieczór kinoteatr podczas wyświetlania filmu. W panice, jaka wybuchła w teatrze, 41 osób poniosło śmierć, a 70 zostało ciężko pokaleczonych i popa-

ROZMYŚLANIA WSPÓLNIE z Chrystusem Panem

napisał Ks. Paweł Smolikowski, C. R.

"Dopiero wczytując się w św. Alfonsa Liguorego zrozumiałem, że medytacja jest modlitwą."

Trzy Tomiki Broszowane CENA \$1.80

Do nabycia w administracji
DZIENNIKA CHICAGOSKIEGO
1455 W. DIVISION STREET CHICAGO

GOLGOTA

Wielkości 14x28

Jedyny obraz istniejący w Ameryce, kolorowa reprodukcja słynnego obrazu pędzla Jana Styki.

Każda rodzina katolicka powinna mieć powyższy obraz w domu.

CENA TYLKO 12c

Piszcie zaraz, nim zapas będzie sprzedany. — Zamawiajcie dzisiaj. — Zróbcie to zaraz. Poczta 18 centów.

DZIENNIK CHICAGOSKI

1455-57 W. Division St.
Chicago, Illinois

SYTUACJA SIĘ ZMIENIŁA.

Sytuacja, jak widać na rycinie, zmieniła się radykalnie. Kiedy przed kilku miesiącami władze miejskie i powiatowe nie mogły w żaden sposób uprosić obywateli, aby płacili swe zaległe podatki, tak teraz, kiedy sytuacja w całym kraju się zmieniła na lepsze, urzędnicy muszą zaciągać liny i wstrzymać podatników, czyniących się do odienka z pieniędzmi za podatki w rękach. Na rycinie widzimy scenę w biurze skarbnika powiatowego.

Ostatnie Wieści ze Świata.

HITLER CHCE UZYĆ RADJA DLA PROPAGANDY W AMERYCE.

Berlin, 15. marca. — Kancelarz Hitler, widząc prawdopodobnie, że prasa amerykańska i angielska odnosi się do niego nieprzychylnie, oraz będąc przekonany, że przy pomocy pism angielskich i amerykańskich nie będzie mógł wywrzeć na Niemiec, postanowił użyć radia niemieckiego. W tym celu, począwszy z dn. 1. kwietnia, radio niemieckie z Berlina nadaje będzie codziennie program poświęcony specjalnie dla Ameryki. Programy te nadawane będą wprost do odbiorców w Ameryce przy pomocy krótkich fal. Programy będą podawane w języku angielskim i niemieckim.

Jakob Leszczyński, obywatel litewski, lecz korespondent zagraniczny jednego z pism żydowskich w New Yorku, aresztowany przez hitlerowców kilka dni temu, został wczoraj wypuszczony z więzienia z tem zastrzeżeniem, że w 48 godzinach wyjedzie z Niemiec.

HITLEROWCY ARESZTUJĄ I SCIGAJĄ HITLEROWCÓW.

Berlin, 15. marca. — Jedni hitlerowcy, słuchający dostojeń pociągów swego wodza naczelnego, kancelarza Hitlera, zwrócili się przeciw swym kolegom, również hitlerowcom, którzy uważają, że po dojściu do władzy Hitlera, powinni sobie „użyć do syta.”

W Niemczech zanotowano wczoraj cały szereg wypadków terroru. W Kolonii trzech umundurowani i uzbrojeni w rewolwery hitlerowcy, weszli przemocą do mieszkania kupca żydowskiego i pod groźbą śmierci kazali mu otworzyć kasę ogniotrwałą. Na scenę napadu przybył inny oddział hitlerowców, którego komendant aresztował bandytów-hitlerowców, kazał z nich zdjąć mundury, odebrać broń i skreślić z listy członków organizacji Hitlera.

Sześciu „nazi” weszło wczoraj nieprawie do mieszkania pani Louise Elbertowej, wdowy po zmarłym prezydencie niemieckim, w celu przeprowadzenia rewizji. Hitlerowcy mówili, że szukają broni i sztandarów republikańskich. Nie znalazłszy nic, napastnicy wyszli. Policja szuka ich teraz, aby nieposłusznych rozkazom kancelarza oddać w ręce prawa.

W Saksonii policja aresztowała 120 kumistów, podejrzanych o zamiary wysadzenia w powietrze tamtejszej gazowni i elektrowni. W kwatrze komunistycznej znaleziono 20 tonn materiałów wybuchowych, 250 karabinów i 350 granatów ręcznych.

ARESZTOWANI W MOSKWIE ANGLICY UWOLNIENI.

Moskwa, 15. marca. (Prasa-Stow.) — Władze moskiewskie uwolniły wczoraj sześciu Anglików, urzędników angielskiej firmy Metropolitan-Vickers i 25 Rosjan, oskarżonych przez rząd sowiecki o sabotaż. Wszyscy wypuszczeni na wolność muszą się raportować codziennie na policję.

Allan Monkhouse, prezes firmy oraz jeden z tych, którzy byli aresztowani przez tajną policję, oświadczył, że zarzut stawiany im przez władze sowieckie jest śmieszny. Rząd angielski, dowiedziawszy się o aresztowaniu Anglików w Moskwie, zażądał natychmiast od Rosji sowieckiej opublikowania powodów aresztowania, czego władze sowieckie uczynić nie chciały. Dlatego aresztowanych wypuszczono na wolność.

GDANSK PODTRZYMUJE ZASADY TECHNOKRACJI.

Gdańsk, 15. marca. — Senat gdański uznał oficjalnie technokrację. W Senacie przyjęto uchwałę, na mocy której instalowanie bez pozwolenia Senatu różnych maszyn w fabrykach gdańskich, jest surowo wzbronione. Jeżeli ktoś chce sprowadzić jakąś maszynę, obliczając, że dzięki maszynie będzie mógł zmniejszyć wydatki na pensje robotników, musi się najpierw starać o pozwolenie. Uchwała Senatu oznacza, że kto się nie zastosuje do nowego prawa, będzie surowo karany.

Rząd Aresztował Wybitnego Bankiera w N. Yorku.

J. W. Harriman oskarżony o fałszowanie ksiąg. New York, 15. marca. — Joseph W. Harriman, założyciel i przewodniczący wydziału Hariman National Bank and Trust Co., został aresztowany wczoraj po południu, oskarżony o wypisanie lub polecenie wypisywania fałszywych pozycy w księgach bankowych w zamiarze oszukania egzaminatorów bankowych.

Harriman leżał w łóżku z powodu choroby i władze przydzieliły kilku deputowanym marszałka federalnego do pilnowania bankiera do czasu, kiedy będzie mógł stanąć w sądzie.

Skargę przeciw Harrimanowi wniósł Carl C. Francis, krakowy egzaminator bankowy. — Skarga wymienia trzy fałszywe pozycje w księgach bankowych, opiewające łącznie na ponad \$300,000.

Bank, istniejący od roku 1911, był powszechnie uważany za osobistą enterpryzę Harrimana. W dn. 31. grudnia, 1932, Harriman złożył sprawozdanie podające majątek banku na \$33,535,000, a depozyty na \$30,169,000.

Bank Harriman pozostał zamknięty w poniedziałek, kiedy inne banki należące do systemu rezerwy federalnej dostały pozwolenia na otwarcie. Wkrótce też dowiedziano się, że rząd wyznaczył konserwatora dla tej instytucji.

Coby zrobiła?

— Coby pani zrobiła, panno Helu, gdyby mężczyzna pana pocałował?
— Naturalnie, krzyczałabym.
— A czy pani będzie krzyzczeć, jeśli ją pania teraz pocałuje?
— Dzisiaj nie mogę, bo jestem bardzo zachrypnięta.

Gub. Horner Może Uwolnić Ofiary Suchego Prawa.

Springfield, Ill., 15. marca. Gub. Horner powiedział wczoraj, że zastanawia się nad łaskawieniem osób odbywających wyroki więzienne za naruszenie stanowych praw prohibicyjnych. Gubernator popisał cneгдаj uchwały legislatury znoszące stanowy akt prohibicyjny i prawo o rewizji i konfiskacji.

Gubernator powiedział, że nie wydaje mu się rzeczą właściwą trzymać ludzi w areszcie za pogwałcenie praw usuniętych już z ksiąg statutów. Dał on do zrozumienia, że przed podjęciem jakiegokolwiek akcji, będzie się starał sprawdzić, czy na osobach, któreby objęła amnestia, nie ciąży jakieś inne przewinienia, poza naruszeniem prohibicji.

Indiana zaczyna uwalniać ofiary prohibicji.

Indianapolis, Ind., 15. marca. Siedmiu ludzi wypuszczono wczoraj ze stanowego więzienia w następstwie skasowania suchego prawa w Indiana. Byli to pierwsze ofiary prohibicji, które odzyskały wolność za sprawą gub. McNutt'a. Akcja jest w toku w sprawie uwolnienia 318 innych gwałcicieli suchego prawa stanowego, odbywających wyroki więzienne.

Miasto Chicago inkorporowało dnia 4-go marca, 1937 roku. Obszar miasta wynosił wówczas 10.6 mil a ludności było około 6,000. Dziś Chicago ma 3,500,000 ludności i 210.7 mil obszar.

PODZIĘKOWANIE.

Niniejszym składamy nasze najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim krewnym, znajomym i przyjaciółom, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do upiększenia pogrzebu najukochańszej żony mojej i matki naszej śp.

ELŻBIETA KAŁUŻA.

Nasamprzód dziękujemy X. P. H. Pyterek, za odprawienie Mszy św. w asyście księży F. Czarny i L. Suchowski; dalej panu organizację J. Dendor za grę na organach podczas żałobnego nabożeństwa. Dziękujemy również tym wszystkim, którzy nadesłali kwiaty, jakoteż bukiety duchowne; tym którzy nieśli trumnę ze zwłokami, zarazem panu pogrzebowemu E. A. Kirsten za umiejętne kierowanie pogrzebem, jeszcze raz składamy serdeczne „Bóg zapłać!”

Wincenty, mąż; wraz z dziećmi.

Ogl.

POMOC ROLNA NASTĘPNA W PLANACH ROOSEVELTA.

Pracuje nad programem podniesienia cen produktów. Washington, 15. marca. — Prezydent Roosevelt postąpił wczoraj o krok dalej w swoim programie odbudowy ekonomicznej kraju, kiedy aprobował w zasadzie ustawodawstwo proponujące wyposażenie Prezydenta w szeroką władzę w zakresie pomocy rolnej.

Dowiedziano się, że Prezydent zamierza przesiąść w najbliższych dniach do kongresu ordzież prosząc o bezwzględne ustawodawstwo dające mu autorytet do zastosowania uznanych za właściwe sposobów stopniowego podniesienia cen produktów farmerskich do określonych poziomów.

P. Roosevelt spodziewa się uzyskać pożądane ustawodawstwo w ciągu tygodnia, tak aby plan mógł być wprowadzony w życie przed wiosennymi zasiewami.

Prosimy naszych łaskawych Czytelników i Czytelniczki, aby przy kupnie towarów oznajmiali, że czytali ogłoszenie w „Dzienniku Chicagoskim.”

Stacje Drogi Krzyzowej

BEŁG. LEONARDA DA PORTO MAURIZIO

PRZEŁOŻONE Z WŁOSKIEGO NA JĘZYK POLSKI.

Forma książki 5x8 1/2 cala, 64 strony druku, włączając Stacje, Gorzkie Żale, Litanię, o Męce Jezusowej, Piętno o Męce Pana Jezusa i Modlitwy o Męce Pańskiej.

DETALICZNIE PO 10c

Na kartonowych zamówieniach dajemy stosowny rabat

Zamawiajcie Teraz!

Spółka Nakładowa Wydawnictwa Polskiego 1437 WEST DIVISION ULICA, CHICAGO, ILL.

BERLIN ODRZUCIŁ PROTEST RZĄDU FRANCUSKIEGO.

Berlin, 15. marca. — Ambasador Francji Andre Francois-Poncet, udał się wczoraj do ministra spraw zagranicznych Rzeszy, któremu wręczył protest rządu francuskiego w sprawie nieprawego zajęcia koszar wojskowych w Kehl przez oddział hitlerowców. Kehl znajduje się w Nadranji, gdzie na zasadach Traktatu Wersalskiego, nie mogą przebywać żadne wojska niemieckie, ani też policja, czy milicja niemiecka. Francja twierdzi, że zajęcie koszar przez hitlerowców jest przekroczeniem ustaw Traktatu Wersalskiego.

Na protest Francji niemiecki minister spraw zagranicznych oświadczył, iż stanowisko Francji w tej sprawie jest niezasadnione, gdyż sprawa wkracza w zakres polityczny, jak również dlatego, że sytuacja w Kehl wymagała, aby wyśłać tam więcej policji dla utrzymania ładu i spokoju. Minister niemiecki zaprzecza również, że hitlerowcy przybyli do Kehl uzbrojeni.

London, 15. marca. — Rząd angielski nie przyłączył się do protestu rządu francuskiego w sprawie zajęcia przez hitlerowców koszar w Kehl, twierdząc, że manewr hitlerowców w Nadranji nie jest przekroczeniem ustaw Traktatu Wersalskiego.

Utrzymanie osoby w zakładzie dla obłąkanych kosztuje rocznie przeszło \$300.

W Illinois przypada około \$51 rocznie podatku na osobę.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy syn nasz i brat mój.

S. P.

EDWIN LYSZYK LESTER po krótkiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, dnia 12-go marca, 1933 roku, o godzinie 3:30 po południu, przeżywszy lat 10, i miesiąc 14 dni.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 16-go marca, o godzinie 10:30 rano, w domu żałoby, przy 2946 N. Milwaukee Ave. do kościoła św. Józefa, przy 3100 N. Milwaukee Ave., a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebni.

Adela i Stanisława, rodzice; Wanda, siostra; Jan i Emilia Józef, dziadzi i babka; Richard C. Penning, szwagier, wraz z całą rodziną.

Pogrzebowy A. Salamowicz Lawndale 9778. 15

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy syn nasz i brat mój.

S. P.

KATARZYNA KUBINSKA (z pierwszego męża Chemna, z domu Dronk) członkini Różnicy św. Róża 21, Drzewo 1, po krótkiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, dnia 14-go marca, 1933 roku, o godzinie 5:45, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 17-go marca, o godzinie 8:30 rano, w domu żałoby przy 2910 N. Maplewood Ave. do kościoła św. Józefa, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebni.

Henrietta Chemna, córka, wraz z całą rodziną.

Pogrzebowy J. Półkownicki i Syn, Tel. Humboldt 0800. 16

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, syn i brat nasz.

S. P.

MARIAN SWIDZIŃSKI (SMITH) po krótkiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, dnia 14-go marca, 1933 roku, o godzinie 11:15 wieczorem, przeżywszy lat 76.

Dom żałoby przy 1321 Dickson ulicy. — Blizsze szczegóły o pogrzebie jutro.

W ciężkim żalu pogrzebni.

Franciszka Swidzińska, (z domu Sadowska), żona, wraz z całą rodziną.

Pogrzebowi J. Makarski i Syn, Tel. Armitage 1921.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec i brat nasz, 8 p.

przez nieszczęśliwy wypadek, pożegnał się z tym światem, dnia 14-go marca, 1933 roku, o godzinie 11:15 wieczorem, przeżywszy lat 53.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 18-go marca, o godzinie 9:30 rano, w domu żałoby przy 1045 Girard ulicy do kościoła św. Stanisława Kostki, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebni.

Józefa, żona; Robert i Florentyna, dzieci; Paulina Kanał, teściowa; bracia i siostry, wraz z całą rodziną.

Pogrzebowy A. Lisowski, Armitage 3271. 17

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, brat i dziadko nasz.

S. P.

JÓZEF WOJTYŁA po krótkiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, dnia 14-go marca, 1933 roku, o godzinie 9:45 wieczorem.

Dom żałoby przy 2520 Canton ulicy. — Blizsze szczegóły o pogrzebie będą podane jutro.

W ciężkim żalu pogrzebni.

RODZINA.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, brat i dziadko nasz.

S. P.

PIOTRA PAZDYKA byłże odprawiona Msza św. w czwartek, dnia 16-go marca, o godzinie 10:30 rano, w kościele św. Szczepana.

Do liturgii współudziału zapraszają.

Marianna, żona; Corrine i Henryk, dzieci.

Woda jeziora Michigan opada nierzad nad brzegami Chicago w paru godzinach o dwie stopy wskutek zmiany kierunku wiatru.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 16-go marca, o godzinie 10:30 rano, w domu żałoby, przy 4855 South Lincoln ulicy, do kościoła św. Józefa, a stamtąd na cmentarz Zmarłych w Północnej Półkolej.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebni.

Franciszek, August, Wacław i Ignacy, synowie; Józef, Mateusz, córka; oraz wnuki i wnuczki, wraz z całą rodziną.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 17-go marca, o godzinie 8:30 rano, w domu żałoby, przy 4804 South Lincoln ulicy. Telefon Lafayette 2586. 15

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy syn nasz i brat mój.

S. P.

EDWIN LYSZYK LESTER po krótkiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, dnia 12-go marca, 1933 roku, o godzinie 3:30 po południu, przeżywszy lat 10, i miesiąc 14 dni.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 16-go marca, o godzinie 10:30 rano, w domu żałoby, przy 2946 N. Milwaukee Ave. do kościoła św. Józefa, przy 3100 N. Milwaukee Ave., a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebni.

Franciszek, August, Wacław i Ignacy, synowie; Józef, Mateusz, córka; oraz wnuki i wnuczki, wraz z całą rodziną.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 17-go marca, o godzinie 8:30 rano, w domu żałoby, przy 4804 South Lincoln ulicy. Telefon Lafayette 2586. 15

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, brat i dziadko nasz.

S. P.

ROMAN GRONOWSKI Członek Tow. Przemysłowców Polski grupa 672 ZNP, i Klubu Polskich Piekarzy — po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, dnia 14-go marca, 1933 roku, o godzinie 9:30 wieczorem, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 16-go marca, o godzinie 9:30 rano, w domu żałoby przy 1880 N. Damen Ave. do kościoła Najśw. Marii Panny Anielskiej, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebni.

Józefa, żona; Janina, Helena, Adela, Zofia i Leokadia, córki; Stefan i Edward, synowie; Eleonora Niemcewicz, siostra; Jan, brat; Józef Nowicki i Eugeniusz Wojtalowicz, zięciowie; Tomasz Niemcewicz, szwagier; Weronika, bratowa; Robert i Eugeniusz, wnuki, wraz z całą rodziną.

Pogrzebowy Feliks Sadowski, Brunswick 2936. 15

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 17-go marca, o godzinie 8:30 rano, w domu żałoby przy 1880 N. Damen Ave. do kościoła Najśw. Marii Panny Anielskiej, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebni.

Józefa, żona; Janina, Helena, Adela, Zofia i Leokadia, córki; Stefan i Edward, synowie; Eleonora Niemcewicz, siostra; Jan, brat; Józef Nowicki i Eugeniusz Wojtalowicz, zięciowie; Tomasz Niemcewicz, szwagier; Weronika, bratowa; Robert i Eugeniusz, wnuki, wraz z całą rodziną.

Pogrzebowy Feliks Sadowski, Brunswick 2936. 15

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec i brat nasz.

S. P.

WAWRZYNIEC CYGAN po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, dnia 14-go marca, 1933 roku, o godzinie 1:15 po południu, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 16-go marca, o godzinie 9:30 rano, w domu żałoby, przy 1610 S. Harvey Avenue, w Berwyn, Ill., do kościoła Najśw. M. P. Bolesnej, (1514 i Euclid Avenue, w Berwyn), a stamtąd na cmentarz Zmarłych w Północnej Półkolej.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebni.

Michał i Hieronim, synowie; Anna, Aniela i Julianna, córki; Paweł Bala i August Brichla, zięciowie; Marianna Cygan, synowa i wnuczka wraz z całą rodziną.

Pogrzeb odbędzie się Jan J. Brzyski. Telefon Rockwell 4333. 15

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, zięć i szwagier nasz.

S. P.

JÓZEF WOJTYŁA po krótkiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, dnia 14-go marca, 1933 roku, o godzinie 9:45 wieczorem.

Dom żałoby przy 2520 Canton ulicy. — Blizsze szczegóły o pogrzebie będą podane jutro.

W ciężkim żalu pogrzebni.

RODZINA.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, brat i dziadko nasz.

S. P.

JÓZEF WOJTYŁA po krótkiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, dnia 14-go marca, 1933 roku, o godzinie 9:45 wieczorem.

Dom żałoby przy 2520 Canton ulicy. — Blizsze szczegóły o pogrzebie będą podane jutro.

W ciężkim żalu pogrzebni.

Franciszka (z Podlaskich), żona, wraz z całą rodziną.

Pogrzebowy W. J. Michałkiewicz.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, zięć i szwagier nasz.

S. P.

Franciszek, August, Wacław i Ignacy, synowie; Józef, Mateusz, córka; oraz wnuki i wnuczki, wraz z całą rodziną.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 17-go marca, o godzinie 8:30 rano, w domu żałoby, przy 4804 South Lincoln ulicy. Telefon Lafayette 2586. 15

Woda jeziora Michigan opada nierzad nad brzegami Chicago w paru godzinach o dwie stopy wskutek zmiany kierunku wiatru.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 16-go marca, o godzinie 10:30 rano, w domu żałoby, przy 4855 South Lincoln ulicy, do kościoła św. Józefa, a stamtąd na cmentarz Zmarłych w Północnej Półkolej.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebni.

Franciszek, August, Wacław i Ignacy, synowie; Józef, Mateusz, córka; oraz wnuki i wnuczki, wraz z całą rodziną.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 17-go marca, o godzinie 8:30 rano, w domu żałoby, przy 4804 South Lincoln ulicy. Telefon Lafayette 2586. 15

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy syn nasz i brat mój.

S. P.

EDWIN LYSZYK LESTER po krótkiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, dnia 12-go marca, 1933 roku, o godzinie 3:30 po południu, przeżywszy lat 10, i miesiąc 14 dni.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 16-go marca, o godzinie 10:30 rano, w domu żałoby, przy 2946 N. Milwaukee Ave. do kościoła św. Józefa, przy 3100 N. Milwaukee Ave., a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebni.

Franciszek, August, Wacław i Ignacy, synowie; Józef, Mateusz, córka; oraz wnuki i wnuczki, wraz z całą rodziną.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 17-go marca, o godzinie 8:30 rano, w domu żałoby, przy 4804 South Lincoln ulicy. Telefon Lafayette 2586. 15

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy że smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, brat

NOTATKI REPORTERA

Termin podatku dochodowego przedłużono do 31go marca.

Dzisiaj miał się kończyć termin składania raportów i planowania podatku dochodowego. Z racji, iż wielu jeszcze pozostało, czekających do ostatniej chwili, którzy sprawy tej nie załatwili, rząd podatkowy uchwalił termin przedłużyć do dnia 31go marca. Bliższe szczegóły o tem znajdziecie na innym miejscu.

Obrabowali żonę policjanta Vyzrala.

Pani Rozalia Vyzral, zamieszkała pnr. 4936 So. Lincoln ulica, żona policjanta Tomasza Vyzrala, ze stacji Marquette wczoraj wieczorem obrabowaną była z gotówki w sumie \$9 przez dwóch muryzów, przy narożniku Cottage Grove avenue i 48ej ulicy.

Szesnastoletni Stryszyk stanie przed ławą koronera powiatowego.

Wojciech Kato, lat 35, z pnr. 1645 Girard ulica, wczoraj wieczorem został najechany i fatalnie okaleczony przez samochód, przy narożniku West North i North Western avenues. Zmarł w szpitalu „West North Avenue”. Antoni Stryszyk, lat 16, z pnr. 1841 North Keystone avenue, zsofer, został zatrzymany na stacji policyjnej i dzisiaj stanie przed ławą przy sięgłych na inkweście koronera powiatowego.

Prokurator myśli także o tych, którzy nieprawnie otrzymują zapomogę.

Prokurator stanowy Courtney wczoraj zamianował swego asystenta Juliusza L. Sherwina specjalnie do procesowania tych wszystkich, którzy nieprawie i przez fałszywe zeznania otrzymują jakąkolwiek zapomogę od powiatu lub od Stanowej Komisji Zapomogowej (Illinois Emergency Relief Commission.)

Zapraszają do swojego nowego klubu w 33ej wardzie.

W 33ej wardzie zorganizowany został Polski Klub Demokracji. Ktoby chciał zasięgnąć więcej informacji w sprawie tegoż klubu niechaj się zgłosi pnr. 2743 North Washtenaw avenue, dnia 23go marca, o godzinie 7:30 wieczorem.

Listy z Polski na głównej stacji pocztowej.

Główna stacja poczty chicagowskiej znajduje się przy narożniku West Adams i South Clark ulic. Tam też władze pocztowe proszą niżej wymienionych o przybycie w celu odebrania listów z Polski, które z powodu mylnie podanych adresów listów

nosze doręczyć nie byli w stanie. Poszukiwani przez władze pocztowe dzisiaj są: 501 Arofi Mania; 502 Baks Bernard; 526 Kratochwilowa Olga; 541 Sienkiewicz pani Kamila; 543 Stancel Jacek; 544 Stanek Prokop; 546 Szudrowicz Jakób.

Dzisiaj składy Hilton'a zamknięte.

Z powodu zgonu założyciela swego skład Josepha Hilton & Sons, pnr. 209 South State ulica i inne są dzisiaj zamknięte. Józef Hilton zmarł w ubiegły poniedziałek, w swojej rezydencji w Deal, N. J., po chorobie trwającej kilka tygodni. Pogrzeb odbędzie się dzisiaj.

Pożyczki od spółek ubezpieczeniowych na pewien czas zostały wstrzymane.

Według rozkazu Ernesta Palmera, stanowego superintendenta ubezpieczeniowego, wszystkie spółki ubezpieczeniowe w stanie Illinois prowadzące swoje interesy musiały zaprzestać udzielania pożyczek na polisy, lub też wypłacanie sumy należne tym, których polisy już dojrzały. Spółkom tym także nie wolno ogłaszać ani wypłacać żadnych dywidend akcjonariuszom. Rozporządzenie to „do dalszego zawiadomienia” wydane zostało na podstawie specjalnego prawa. Ma ono na celu zaprowadzenie moratorium, jak to sprawę dzisiaj załatwia ma Legislatura stanowa.

Bandyci w biurze spółki wydawniczej „Daily Times”.

Trzech bandytów wczoraj we szło do biura spółki wydawniczej „Daily Times”, pnr. 15 So. Market ulica i tam po sterowaniu sześciu pracowników na piątym piętrze zrabowało \$2,761 w gotówce. Napadu dokonano w porze obiadowej, kiedy najmniej osób znajdowało się w biurze tejże spółki.

Z Tow. Ossolińskich Gr. 1670 Z. N. P.

Posiedzenie Tow. Jedność i Postęp im. Ossolińskich, grupa 1670 Z. N. P., odbędzie się w czwartek, dnia 16-go marca, w sali ob. J. Stefanika, 1401 W. Superior ul. Początek o godz. 7:30 wieczorem. — Ludwik Gill, prezes, Józef Pacyna, sekr.

Jeżeli dotychczas plany nie zawiodą, pawilon polski na wystawie będzie główną atrakcją z pośród wszystkich pawilonów zagranicznych.

Karat jest to jednostka do oceniania próby złota. Czternastokaratowe złoto oznacza, że tylko czternastą dwudziestą czwartą jest złotem; reszta składa się z innych metali.

BURMISTRZ PRO-TEM. MIASTA CHICAGO.

Franciszek J. Carr, alderman 17ej wardy, wczoraj został wybrany burmistrzem tymczasowym miasta Chicago na miejsce zamordowanego burmistrza Cermaka.

URZĘDNIKI PRZECIWNII PROPONOWANEMU STANOWEMU BIŁOWI PODATKOWEMU.

Kampanję w celu ubicia nowego biła, jaki obecnie znajduje się w Senacie w Springfield, a który ma na celu drastyczne ograniczenie rat podatkowych, wczoraj rozpoczęli urzędnicy rządu lokalnego w biurze doradcy korporacji Sextona. Nie podobna im się bil nr. 222, jaki przedstawił kolegom sen. E. R. Searcy, dnia 1go lutego.

„Bil ten nie znaczy, że chodzi im tam o redukcję podatków”, powiada p. Sexton. „Bil ten obciąża ratę podatkową m. Chicago z \$7 do \$1 na każde \$100 oszacowanej wartości. — Znaczący to, że usunęliby komplemente wszystkie podatki, co przyczynił się może do sparaliżowania rządu, równającego się katastrofie w czasach jak obecne.”

Leon Hornstein, asystent do radcy korporacji podaje, że Douglas Sutherland, sekretarz wykonawczy „Civic Federation and Bureau of Public Efficiency”, organizacji domagającej się zaprowadzenia ekonomii w

urzędzie, był przeciwny temu biłowi, gdy ten znajdował się w komitecie podatkowym i tam go przyjęto bardzo chłodno.

„O problemach m. Chicago nie myślałem wcale”, twierdzi p. Hornstein. „Przez wiele lat Legislatura traktowała Chicago jako dzielnicę podbitą przez nieudzielenie jej należnej reprezentacji. Dzisiaj miasto traktowane jest jak gdyby było dzieckiem przyrodnim.”

T. V. Sullivan, adwokat Rady szkolnej powiada, że gdy bil p. Searcy zostanie prawem szkolny chigagowski zamknięty będą w kilku dniach. Orville J. Taylor, prezes tejże Rady szkolnej, dodaje, że trzusi szkolni wytyżą wszelkie siły, aby bil wzmiankowany ubić.

William Rothmann, adwokat Dystryktu Sanitarnego zaś mówi, że Fred Sargent, szef biura komitetu obywatelskiego w sprawach wydatków publicznych byłby najodpowiedniejszym do wytyśnienia sytuacji Legislaturze.

Z Irving Park.

W niedzielę, dnia 19-go marca, w dzień św. Józefa, Klub Pań św. Rytury urządza Wieczór Rozmaitości (Vanity Fair Bazaar) w sali parafjalnej Niepokalanego Serca Marii, przy Spaulding i Grace ulicach. Komitet, w którego skład wchodzi panie: Stanisława Bezdona, Marja Neuman, Barbara Kieczyńska, Florentyna Sobieszczuk i Alicja Rudnik, postarali się o mnóstwo premii, tak, że każdy uczestnik tak miłej zabawy będzie mógł otrzymać przynajmniej jedną nagrodę. Komitet również wyda jedną premję wstępu zupełnie bezpłatnie. — Początek o godzinie 7:30 wieczorem.

Z AVONDALE.

Posiedzenie Tow. Laurowy Winięć, gr. 538 Związku Polek w Ameryce, odbędzie się jutro, w czwartek, dnia 16go marca, w sali zwykłej, o godzinie 8ej wieczorem. Przyjdą pod obrady ważne sprawy wymagające obecności wszystkich członkiń. Prezeską jest pani Marta Porankiewicz.

Z KENSINGTON.

Staraniem czcigodnych Sióstr Józefinek, odbędzie się doroczne przedstawienie dzieci szkolnych w parafji św. Salomei, w Kensington, w niedzielę, dnia 26go marca, z okazji imienin X. Proboszcza Józefa Pakjowskiego. Wykonany zostanie piękny program w skład którego wejdą powinszowania, plasy małych i średnich dziewcząt, śpiewy, produkcje muzyczne, a na zakończenie odegrany zostanie dramat p. t. „Sw. Agnieszka”. Publiczność kensingtonska niezawodnie poprze przedstawienie a przytem i wysiłki naszej dziatwy oraz Sióstr Nauczycielek. Przedstawienie to miało się odbyć w tę niedzielę, lecz z powodu choroby X. Proboszcza zostało odłożone.

Ks. Józef Pakjowski, proboszcz parafji św. Salomei, od dłuższego czasu, niedomaga na zdrowiu. Korne modły codziennie naszej dziatwy szkolnej, o zdrowie Ks. Proboszcza niezawodnie znajdą u Boga wystuchanie

BANK BRACI BREZÓW CZŁONKIEM FEDERALNEGO REZERWOWEGO BANKU.

Czterysta i 75 banków w stanach średnio-zachodnich, w tem trzy banki w Chicago i 35 na prowincji wczoraj upoważniono do otwarcia i dalszego prowadzenia interesu bez żadnych restrykcji. Z tego 234 banki znajdują się w stanie Illinois.

Audytór stanowy Edward J. Barrett upoważnił do otwarcia 72 banki stanowe, w tem trzy w Chicago i osiemnaście na prowincji.

Chicago banki jakie otwarto dzisiaj rano są: Pioneer Trust and Savings, 4000 W. North ave. Pullman Trust and Savings, 400 E. 111ta ul. University State, 1354 E. 55 ulica.

Złoto w dalszym ciągu napływało do banków chigagowskich. Banki śródmiejskie raportują, że depozyta znacznie poszły w górę. Raport wczorajszy podaje, że w chigagowskich bankach deponowano około \$75,000,000 więcej aniżeli w ubiegły poniedziałek.

Z Washingtonu nadeszła wiadomość, że cztery banki chigagowskie zostały członkami Federalnego Rezerwowego Banku i tym wysłano już certyfikaty członkostwa. Do tych banków należą także i bank Metropolitan State (braci Brezów), które prezesem jest p. Ben. J. Zintak. Certyfikaty federalne otrzymali także w bankach Upper Avenue Bank, Skala State Bank i Lake View Trust and Savings Bank.

Z DEKOVEN.

Z PARAFJI ŚW. WACŁAWA.

W parafji św. Wacława na Dekoven staraniem Pań Dobroczyńności odbędzie się kostkowa zabawa „Bunco Party” dnia 26go marca, tj. w 4tą niedzielę postu. Zabawa kostkowa rozpocznie się jedną o godzinie 2ej po południu a druga o godzinie 8ej wieczorem. Komitet na czele z miejscowym proboszczem zaprasza nie tylko wszystkich obecnych i dawnych parafjan ale też wszystkich przyjaciół, dobrodziejów i sympatyków parafji.

W ubiegłą sobotę odbył się pogrzeb sp. Marji Posta, zam. pnr. 5941 Magnolia ave. Była w podeszłym wieku, Liczyła 84 lata. Pani Posta zaliczała się do pierwszych osadniczek dzielnicy Dekoven i pionierki parafji św. Wacława. Zwłoki złożono na wieczny spoczynek na emen tarzu św. Wojciecha.

Nowenna do św. Józefa odbywa się codziennie zaraz po Mszy św. po godzinie 8ej. Do syć każda gromadka czcicieli św. Patrona bierze udział w nowennie.

Pani Rozalia Juris, zam. pnr. 541 Dekoven ul., która była nader obłożnie chora, dzięki troskliwej opiece lekarza, przychodzi do zdrowia.

Posiedzenie Tow. św. Wita, No. 525 odbędzie zaraz po południu w niedzielę dnia 19. marca, w podkosielnej sali parafjalnej pnr. 700 Dekoven ul.

Posiedzenie Tow. św. Wincen tego a Paulo odbędzie swoje regularne posiedzenie w poniedziałek wieczorem o zwykłym czasie w kancelarii parafjalnej, pnr. 629 Dekoven ul.

Ubiegłego tygodnia klub

ESSANESS
CROWN THEATRE
DIVISION I ASHLAND
POWIEŚĆ ZANE GREYA.
"MYSTERIOUS RIDER"
Popołudniowe przedst. codziennie.

młodzieży przy parafji św. Wacława na Dekoven, pod nazwą „Semper Fidelis Social and Athletic Club” nabył dla swego klubu radio. Sala klubu znajduje się pnr. 700 Dekoven ul. Członkami klubu mogą być tylko ci, którzy należą do starszego oddziału Tow. Najśw. Imienia Jezus.

Z Chóru Działowy „Świt”.

Pięć lat temu, jak Chór Działowy „Świt” został założony przez członków Chóru Chopina No. 1. Zw. Sp. Pol., który do dziś jest nad nim opiekunem. Większa część dzieci to z okolicy Młodziankowa, których około 60 uczęszcza na lekcje. Cześć i zasługa tym rodzicom, którzy posyłają swe dzieci na tę polską godzinę śpiewu, bo rzeczywiście jest polska, bo tylko przez pieśń dzieci wpaja się ducha polskiego w młode pokolenia. Aby utrzymać Chór dzieci uczymy nieśpodzianki, jako swoje roczne popisy, gwiazdki, pikniki. Dzieci śpiewały na radio na obchodzie Listopadowym na raurcie Zw. Sp. Pol. i na przedstawieniu „Sierotka pod Kryżem”. Bardzo nas zaniepokoiło i dzieci także, jak nam odmówiono sali w parku Eckhardta bezinteresownie a placić nie ma czem. Dzieci panu Stefanikowi, na Nobie i Superior ul., pan Wincor, prezes Okręgu poprosił o salę i nam użyczył na sobotę bezpłatnie, bo w innym razie byśmy byli bez sali, gdzie właśnie Chór „Świt” przyspasałaby się do swego rocznego popisu i małego przedstawienia.

JUTRO W SALI PARKOWEJ Klub właścicieli domów w 33ej wardzie będzie miał posiedzenie, dnia 16go marca, o godzinie 7ej wieczorem w sali Holstein parku, róg Oakley i Colvin ulic. — Jan Dulski, prezes; Józef Kolodziej, sekr.

Ogłaszajcie się w „Dzienniku Chicagskim”

SCENA Z RADY MIEJSKIEJ.

Na wczorajszej wielce burzliwej sesji rady miejskiej wybrano nowego burmistrza, którym został alderman 17ej wardy, Frank Carr. Na rytmie uświadczono moment, kiedy wódz „rebelantów” rady miejskiej, alderman przemawiał w sprawie kandydatury Clarka. Głosowanie dało pierwsze walne zwycięstwo demokratycznej maszynie Nasha.

GOTÓWKA TO POTĘGA! W OUTLET'S OSTATECZNEJ ZIMOWEJ WYPRZEDAŻY!!

29c do \$1.49

KAZDA SUKNA MUSI BYC SPRZEDANA! PRZYJADZIE WŁASNICIEL WYBÓR

TRZEKWI DLA PAN I PANIEN Najnowsze style z modnej kolekcji sukien. Niezgodziakowa oferta. Wartości do \$250. Outlet cena 79c

PIĄSZCZE DLA PAN I PANIEN OSTATNIE WEZWANIE do kupowania tych słynnych piasek. FUTEREM OZdobione, POPULARNE, NOWE STYL I MATERJE. KUPCIE SOBIE TERAZ PIĄSZCZE NA PRZYSZŁĄ ZIMĘ ZA TYLKO \$1.49

SPECJALNOŚCI W OUTLET 5,000 SWETERÓW dla KOBIEĆ I PANIEN, wartości do \$1.05. DOPÓKI STARCZA, po Outlet cenie \$1.05. BLOOMERS dla KOBIEĆ — wartości do \$0.50. — Outlet cena 29c

DZIECIĘCE SUKNIENKI, zadziwiająco tanie. — Outlet cena 29c

Wiel. do 12. SPESZCIE SIĘ A KUPICIE JE PO TRZEKWI te wytrzymają dużo ciężkiego noszenia. SPRZEDANO PRZESZŁO MILION W UBIEGŁYM ROKU PO CENACH AŻ DO \$2.00. Spieszcie się, KUPCIE PARE TERAZ! 99c

CHICAGO MAIL ORDER CO. HARRISON & PAULINA STS. MARSHFIELD "L" Otwarte Codziennie od 8 do 6. W Czwartki i Soboty do 8:30 Wieczorem

Co Słychać na Polonji.

Lekcja śpiewu Chóru Działowego „Ogniw” odbędzie się w czwartek, dnia 16go marca, o zwykłym czasie, w parku Eckhardta.

Już w niedzielę, dnia 19go marca, staraniem Kółka Am. im. Ossolińskich nr. 12 Z. P. K. L. D. w Am., zostanie odegrany dramat ludowy w czterech aktach p. t. „Macocha” w sali ob. A. Latki, 1368 W. Huron ul. Początek o godzinie 4-tej po południu.

Chór Pań i Panien Harfa nr. 140 Zw. Sp. Pol. w Am. odbędzie lekcję śpiewu w czwartek, dnia 16go marca o godzinie 8ej wieczorem, w sali parku Eckhardta.

Dla sprawy inwalidy weterana Oddział nr. 7-my Legjonu Pań, przy Post. 18 P. L. W. A. urządził „Bunco” w czwartek wieczorem dnia 6go kwietnia, w 16tą rocznicę wypowiedzenia wojny Niemcom, w sali parafjalnej św. Stanisława B. i M., przy Belden i Lorel. Początek o godzinie 7:30 wieczorem. — Komitet urządzający stanowią: S. Brzezińska, S. Górka, M. Pogorzelska i J. Wojciechowska.

Popularny Posterunek Cragin-Hanson Park, nr. 18 P. L.

Dziś, Jutro i w Piątek

PRINCE ELMER

OLBRYCHTOWICZ-BEYER

11-to letni, podziw wzbudzający astrolog, czytający przyszłość z gwiazd

W TEATRZE

CHOPIN'A

przy Division i Milwaukee Ave.

NA EKRANIE:

RONALD COLMAN

i KAY FRANCIS

W OBRAZIE

p.t. „CYNARA”

33 ALDERMANÓW GŁOSOWAŁO ZA CORREM.

POLSCY ALDERMANI

ODDALI MU SWOJE GŁOSY.

16 przyjaciół Clark'a nie głosowało.

Na specjalnej sesji Rady miejskiej, odbytej wczoraj wieczorem w celu wybrania tymczasowego burmistrza dla miasta Chicago 33 aldermanów głosowało na aldermana Franciszka J. Corra, z 17ej wardy, który został wybrany.

W Chicago mamy pięciu aldermanów Polaków i ci wczoraj głosowali z większością. Na Corra głosowali aldermani:

DEMOKRACI: — Coughlin (1), Hodes (7), Sutton (8), Govier (9), Rowan (10), Wilson (11), Hartnett (12), Doyle (13), Kovarik (15), Moran (16), LAGODNY (21), Sonnerschein (22), Toman (23), Arvey (24), Kells (28), Terrell (29), Smith (32), ROSTEN KOWSKI (33), Keane (34) Porten (35), Robinson (36), LANDMESSER (38), ORLIKOWSKI (39), Crow (42), Quinn (50).

REPUBLIKANIE: — Anderson (2), Cronson (4), Sloan (26), KONKOWSKI (31), Loesch (44), Massen (48), Williston (49).

NIEZALEŻNY: — Healy (6) Niżej podani aldermani silnie sprzeciwiali się wyborowi Corra i na żądanie aldermana Clarka, który miał nadzieję zdołać do urzędu burmistrzowskiego dla siebie, wcale nie głosowali.

DEMOKRACI: — O'Grady (14), Bowler (25), Leahy (27), Clark (30), Mills (37). Alderman Cross nie głosował. — (Cyfry obok nazwiska oznaczają wardę jaką dany alderman reprezentuje w Radzie miejskiej).

“UŁANI... UŁANI... CHŁOPCY MALOWANI!!”
PIERWSZY 100% MOWIONY—ŚPIEWANY FILM Z POLSKI
PEŁEN HUMORU I KOMEDJI
w Teatrze
BRIGHTON
4225 ARCHER AVENUE
WSTĘP PO POL. 20c WIECZÓR PO 6-EJ 30c DZIECI TYLKO 10c

Liderzy Demokratyczni Omawiają Sprawę Kandydata Na Burmistrza.

Z lewej ku prawej stronie: prokurator stanowy Courtney, Patrick Nash, przewodniczący i Clayton F. Smith, rekerder powiatowy. Stoją: alderman Jan Toman, prezes Emmett Whealen z Rady powiatowej, Jan E. Conroy, M. S. Szymczak, kontroler miasta Chicago i lider powiatowy Robert M. Swetzer, na zebraniu Centralnego Komitetu Demokratycznego, gdzie omawiano wczoraj sprawę wyboru kandydata tejże partii na burmistrza miasta Chicago.